

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

**Ніна ОСЬМАК
Тетяна УРИСЬ
Тетяна БИКОВА
Вікторія АЛЕКСАНДРЕНКО**

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. ФОЛЬКЛОР. МІФОЛОГІЯ

Навчальний посібник

**Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023**

УДК 821.161.2.09+398](075.8)
У 45

*Рекомендовано Вченою радою УДУ імені Михайла Драгоманова
(протокол № 5 від 27 квітня 2023 р.)*

Рецензенти:

Погребенник В. Ф., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Кузьменко В. І., доктор філологічних наук, професор, професор кафедри східноєвропейських мов Національної академії Служби безпеки України.

Осьмак Н., Урись Т., Бикова Т., Александренко В.

У 45 Українська література. Фольклор. Міфологія. Навчальний посібник. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – 93 с.

ISBN 978-966-931-283-9

У посібнику подається навчально-методичний комплекс дисципліни “Українська література. Фольклор. Міфологія”, яким передбачено плани лекційних і семінарських занять, різнорівневі форми контролю набутих знань, умінь і навичок, зокрема тестові завдання та питання для підсумкового контролю, а також список літератури з курсу.

Матеріал посібника сприяє самостійному пошуку, розвитку творчих здібностей та аналітичного мислення здобувачів. Посібник призначено для підготовки докторів філософії напряму 035 “Філологія” зі спеціальності 10.01.01 – українська література, а також студентів філологічного напряму закладів вищої освіти, викладачів та усіх, хто цікавиться взаємозв’язками літератури, міфології та фольклору.

УДК 821.161.2.09+398](075.8)

ISBN 978-966-931-283-9

© Осьмак Н., Урись Т., Бикова Т.,
Александренко В., 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова,
2023

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	4
Лекційні заняття.....	6
Семінарські заняття.....	18
Питання для підсумкового контролю.....	66
Тестові завдання	70
Рекомендована література до курсу	85

ПЕРЕДМОВА

Важливою складовою у системі формування національно свідомої особистості у процесі навчально-наукової діяльності під час підготовки докторів філософії напряму 035 «Філологія» зі спеціальності 10.01.01 – українська література є вивчення навчальної дисципліни «Українська література – фольклор – міфологія». Вона забезпечує системну фахову підготовку майбутнього доктора філософії як дослідника історії української літератури та викладача цієї дисципліни у вищій школі, здатного осмислити динаміку українського літературного процесу у його загальній логіці та специфіці розгортання кожної з літературних епох.

Вивчення цієї дисципліни корисне введенням молодих науковців до малодосліджених проблем і полемічної атмосфери сучасної філології, наштовхує на пошук самостійних вирішень з опорою на конкретні факти та особливості текстів.

У добу глобалізації і воєнних конфліктів особливою цінністю стає нове осмислення національної специфіки української літератури, фольклору і міфології загалом. Вивчення дисципліни «Українська література – фольклор – міфологія» дає можливість навчитися аналізувати провідні тенденції функціонування названих концентрів національної культури на прикладі визначних артефактів давньої, нової і новітньої доби, визначати особливості художньої манери літературної творчості, фольклоро- та міфотворчості, застосовувати різноманітні методи і підходи до аналізу художніх творів, теоретичний інструментарій, відповідний до трьох галузей образного світотворення, використовувати дослідження літературознавців, фольклористів та міфологів, зіставляти різні погляди на художні явища та їх відповідність національній та інтернаціональній традиціям.

Під час вивчення дисципліни особлива увага приділяється характеристиці провідних тенденцій і явищ літературного процесу XI – поч. XXI ст., а також фольклорного процесу та феномену міфотворення, контактів національного мистецтва слова із суміжними образними системами, розкривається взаємодія літератури, фольклору й міфології у декодуванні філологічної науки і міфологічних студій із використанням діяхронного і синхронного аспектів тощо. У результаті опанування предмета майбутній доктор філософії опрацьовує не тільки теоретико-термінологічний інструментарій, а й оволодіває сучасними продуктивними вміннями аналізу творів за обраною темою дисертаційного дослідження.

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

Змістовий модуль 1.

Художня словесність та її центри: література – фольклор – міф

- Тема 1.** Поняття «література», «фольклор», «міф», їх специфіка та місце у системі світоспоглядання і естетичного світомоделювання людства.
- Тема 2.** Міф як найдавніша форма відображення художньої дійсності та його зв'язки з фольклором та літературою.
- Тема 3.** Література як книжна словесність та її опертя на традиції міфу та фольклору.
- Тема 4.** Фольклор як форма існування національної духовної культури.

Література

1. Антологія українського міфу: етіологічні, космогонічні, антропологічні, теогонічні, солярні, лунарні, астральні, календарні, історичні міфи. У 3 т. / Зібрав та упоряд. В. Войтович. Тернопіль, 2006 – 2007. 500 с.
2. Боярська Л. Фольклор: Тексти лекцій (для студентів 1-го курсу відділень журналістика, видавнича справа та редагування, реклама та зв'язки з громадськістю). К., 2010. 70 с.
3. Войтович В. Українська міфологія. Київ : Либідь, 2002. 662 с.
4. Войтович В. Українське міфологієзнавство : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. 240 с.
5. Галайчук В. Українська міфологія. Харків : Кн. клуб сімейного дозвілля, 2016. 288 с.
6. Герасим Я. Нариси до історії української фольклористики. Навчальний посібник. К., 2009. 202 с.
7. Гнатюк В. Нарис української міфології / підготов. та опрацюв. тексту, вступ. ст. і прим. Р. Кирчіва. Львів : Ін-т народознавства НАНУ, 2000. 263 с.
8. Дмитренко М. Українська фольклористика: історія, теорія. К., 2001. 576 с.
9. Дунаєвська Л., Таланчук О. Український фольклор в контексті міфології світу. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. Київ, 1996. № 6. С. 48–74.
10. Костомаров М. Слав'янська міфологія. Київ : ФОП Стебляк О.М., 2014. 200 с.

-
-
11. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ «Академія». 2007. Т. 1. 607 с.
 12. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. К. : АТ «Обереги», 1993. 143 с.
 13. Плачинда С. Словник давньоукраїнської міфології. К., 1993. 63 с.
 14. Поріцька О. Українська народна демонологія у загальнослов'янському контексті (XIX – поч. XX ст.). Київ, 2004. 180 с.
 15. Росовецький С. Фольклорно-літературні зв'язки: компаративний аспект. К., 2001. 102 с.
 16. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект [Текст] : монографія. Ужгород : РІК-У, 2021. 512 с.
 17. Українська фольклористика : словник-довідник / уклад., заг. ред. М. Чорнописького. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 448 с.
 18. Українська фольклористична енциклопедія : у 2-х т. Т. 2: М–Я / упорядник, науковий редактор доктор філологічних наук, професор М. Дмитренко. Київ : Сталь, 2020. 688 с.
 19. Хобзей Н. Гуцульська міфологія: етнологічний словник / НАН України ; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2002. 216 с.
 20. Ятченко В. Про розвиток духовності українського етносу дохристиянської доби. Монографія. Київ : Віпол, 1998. 200 с.

Змістовий модуль 2.

Історія розвитку українського мистецтва слова від давнини до сучасності та його контактів із суміжними образними системами

Тема 1. Література давньої, нової, новітньої доби та її саморух в естетичних координатах концентру словесності.

Тема 2. Історичні аспекти полілогу «література – фольклор – міфологія».

Тема 3. Сецифіка засвоєння міфологічних та фольклорних мотивів літературою різних епох.

Тема 4. «Зворотній» зв'язок концентрів словесності. Явище фольклоризації.

Література

1. Антологія українського міфу: етіологічні, космогонічні, антропологічні, теогонічні, солярні, лунарні, астральні, календарні, історичні міфи. У 3 т. / зібрав та упоряд. В. Войтович. Тернопіль, 2006–2007. 500 с.
2. Безверха П., Логвин В. Світоглядні орієнтації в усній творчості українського народу. К., 1996. С. 71–148.

-
-
3. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації : монографія / Р. Т. Гром'як, Л. Б. Бабій, Н. Р. Грицак [та ін.] ; за ред. Р. Гром'яка. Тернопіль, 2006. 285 с.
 4. Гнатюк О. Нарис української міфології. Львів, 2000. 263 с.
 5. Гримич М. Традиційний світогляд та етнопсихологічні константи українців (Когнітивна антропологія). К. : б.в., 2000. 379 с.
 6. Костомаров М. Слав'янська міфологія. Київ : ФОП Стебляк О.М., 2014. 200 с.
 7. Куєвда В. Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект. Монографія. Донецьк : Український культурологічний центр, Донецьке відділення НТШ, 2007. 264 с.
 8. Лисюк Н. Міфологічний хронотоп. К., 2006. 365 с.
 9. Матюхіна О. Міф про створення світу в давньослов'янській міфології. Логос, 2018. С. 281–297.
 10. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. К. : АТ «Обереги», 1993. 143 с.
 11. Поріцька О. Українська народна демонологія у загальнослов'янському контексті (XIX – поч. XX ст.). Київ, 2004. 180 с.
 12. Росовецький С. Фольклорно-літературні зв'язки: компаративний аспект. К., 2001. 102 с.
 13. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект [Текст] : монографія. Ужгород : РІК-У, 2021. 512 с.
 14. Ткач М. Міфологія : підручник. Київ : ДАКККиМ, 2009. 206 с.
 15. Українська фольклористика: словник-довідник / уклад., заг. ред. М.Чорнописького. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 448 с.
 16. Українська фольклористична енциклопедія : у 2-х т. Т. 2: М–Я / упорядник, науковий редактор доктор філ. наук, професор М. Дмитренко. Київ : Сталь, 2020. 688 с.
 17. Хобзей Н. Гуцульська міфологія : етнолінгвістичний словник / НАН України ; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2002. 216 с.
 18. Ятченко В. Про розвиток духовності українського етносу дохристиянської доби. Монографія. Київ : Віпол, 1998. 200 с.

Змістовий модуль 3.

Взаємодія літератури, фольклору й міфології у декодуванні філологічної науки і міфологічних студій: діахронний і синхронний аспекти

Тема 1. Наукова реконструкція міфологічної компоненти фольклору та літератури в парадигмі міфознавства.

Тема 2. Фольклористична наука нової та новітньої доби про історичну співдію та художній полілог трьох матриць словесності.

Тема 3. Літературознавчі осмислення специфіки діахронного спілкування суміжних образних систем.

Література

1. Антологія українського міфу: етіологічні, космогонічні, антропологічні, теогонічні, солярні, лунарні, астральні, календарні, історичні міфи. У 3 т. / зібрав та упоряд. В. Войтович. Тернопіль, 2006 – 2007. 500 с.
2. Безверха П., Логвин В. Світоглядні орієнтації в усній творчості українського народу. К., 1996. С. 71–148.
3. Войтович В. Українська міфологія. Київ : Либідь, 2002. 662 с.
4. Галайчук В. Українська міфологія. Харків : Кн. клуб сімейного дозвілля, 2016. 288 с.
5. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації : монографія / Р. Т. Гром'як, Л. Б. Бабій, Н. Р. Грицак [та ін.] ; за ред. Р. Т. Гром'яка. Тернопіль, 2006. 285 с.
6. Гнатюк В. Нарис української міфології / підготов. та опрацюв. тексту, вступ. ст. і прим. Р. Кирчіва. Львів : Ін-тнародознавства НАНУ, 2000. 263 с.
7. Грицай М., Бойко В., Дунаєвська Л. Українська народно-поетична творчість. К., 1983.
8. Дей О. Спілкування митців з народною поезією. К. : «Наукова думка», 1981. 336 с.
9. Дунаєвська Л., Таланчук О. Український фольклор в контексті міфології світу. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. Київ, 1996. № 6. С. 48–74.
10. Зборовська Н. Психологія і літературознавство. К. : Академвидав, 2003. 392 с.
11. Костомаров М. Слав'янська міфологія. Київ : ФОП Стебляк О. М., 2014. 200 с.
12. Марків Р. Фольклор і література: форми діалогу (Фольклоризм в українській літературі кінця XIX – початку XX століття) : монографія. Львів : ПАІС, 2013. 288 с.

-
-
13. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. К. : АТ «Обереги», 1993. 143 с.
 14. Росовецький С. Фольклорно-літературні зв'язки: компаративний аспект. К., 2001. 102 с.
 15. Русин М. Ю. Фольклор: традиції і сучасність. К., 1991. 114 с.
 16. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект [Текст] : монографія. Ужгород : РІК-У, 2021. 512 с.
 17. Ткач М. Міфологія: підручник. Київ : ДАКККиМ, 2009. 206 с.
 18. Українська фольклористика : словник-довідник / уклад. заг. М. Чорнописького. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 448 с.
 19. Українська фольклористична енциклопедія : у 2-х т. Т. 2: М–Я / упорядник, науковий редактор доктор філ. наук, професор М. Дмитренко. Київ : Сталь, 2020. 688 с.

Змістовий модуль 4.

Типологія сюжетів, тем, мотивів, жанрів, образів, стилів в розвитку національного письменства

- Тема 1.** Сюжет і тема як інваріативний базис поетики міфології, фольклору та літератури.
- Тема 2.** Мотив і образ як ідейно-естетичні коваріанти художнього моделювання реальної дійсності та символічних проєкцій.
- Тема 3.** Генологічні й генеалогічні параметри дослідження літературних текстів, фольклорних творів і циклів міфів.
- Тема 4.** Індивідуальні ідейно-стильові підходи та письменницькі переломлення жанрів, мотивів, образів тощо національних й інонаціональних міфів і фольклору.

Література

1. Бикова Т. Національний колорит Гуцульщини в авторській інтерпретації українських та польських письменників першої третини ХХ ст. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2012. Вип. 25. С. 317–328. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2012_25_39.
2. Бикова Т. Феномен гуцульської ментальності крізь призму антеїзму у малій прозі початку ХХ століття. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2014. Вип. 29. С. 168–180. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2014_29_20.
3. Бикова Т. Особливості літературної рецепції гуцульської народної міфології в українському письменстві першої половини ХХ ст. *Сучасні літературознавчі студії*. 2011. Вип. 8. С. 351–360.

-
4. Бондарук Л. Рецепція міфології в художній творчості: літературно-історичний аспект [Електронний ресурс]. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 7 (2). С. 172–176. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2018_7\(2\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2018_7(2)_36).
 5. Зінченко Н. Фольклорні й літературні джерела ідіостилю Олекси Стороженка [Електронний ресурс]. *Філологічні семінари*. 2013. Вип. 16. С. 257–263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fils_2013_16_32.
 6. Капура О. Фольклорно-літературні засоби в драмі М. Старицького та І. Нечуя-Левицького «За двома зайцями...» [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Філологічні науки*. 2014. Вип. 4.14. С. 83–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmduf_2014_4.
 7. Коробкова Н. Міфологізм творчого мислення Ю. Яновського-романіста [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Одеський національний ун-т ім. І. І. Мечникова. О., 2008. 211 арк.
 8. Майсак І. Інтертекстуальність як феномен фольклорно-літературних зв'язків: на матеріалі поезії О. Олеся [Електронний ресурс]. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2006. Вип. 13. С. 153–161. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2006_13_21.
 9. Мартинець А. Національний код: від фольклору до літературного твору [Електронний ресурс]. *Studia methodologica*. 2017. Вип. 44. С. 133–140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/studmethod_2017_44_17.
 10. Погребеник В. Фольклоризм поезії Сильвестра Яричевського в контексті розвою української літератури від романтичного традиціоналізму до сецесіонізму [Електронний ресурс]. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер.: Філологічні науки*. 2014. Вип. 1. С. 5–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpufn_2014_1_3.
 11. Погребенник В. Самобутність літературного фольклоризму поезії Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки*. 2018. № 12. С. 95–100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Litpro_2018_12_19.
 12. Саяпіна Т. Міфопоетика творчості М. М. Коцюбинського [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Запорізький держ. ун-т. Запоріжжя, 2000. 195 арк.
 13. Ситнік Г. Фольклоризм української літератури народницької доби [Електронний ресурс]. *Шевченкознавчі студії*. 2017. Вип. 20. С. 352–357. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2017_20_43.
 14. Стоян С. Міфологічна традиція в літературній творчості ХХ століття [Текст] : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.08 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2002. 170 арк.

-
-
15. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект [Текст] : монографія. Ужгород : РІК-У, 2021. 512 с.
 16. Ткач М. Міфологія : підручник. Київ : ДАКККиМ, 2009. 206 с.
 17. Українська фольклористика : словник-довідник / уклад., заг. ред. М. Чорнописького. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 448 с.
 18. Українська фольклористична енциклопедія : у 2-х т. Т. 2: М–Я / упорядник, науковий редактор доктор філол. наук, професор М. Дмитренко. Київ : Сталь, 2020. 688 с.
 19. Хижняк І. Міф та національна ідея у творчості В. Пачовського [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Одеський національний ун-т ім. І. І. Мечникова. О., 2004. 175 арк.
 20. Хобзей Н. Гуцульська міфологія : етнолінгвістичний словник / НАН України ; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2002. 216 с.
 21. Школа В. До прихованих джерел: фольклоризм творів українських драматургів 20-30-х років ХХ століття. Бердянськ : БДПУ, 2017. 367 с.
 22. Янковська Ж. До питання про з'ясування теоретичних аспектів фольклоризму української літературної прози першої половини ХІХ століття: загальні зауваги [Електронний ресурс]. *Українське літературознавство*. 2013. Вип. 77. С. 102–109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UI_2013_77_9.

Змістовий модуль 5.

Трансформація міфологічних, фольклорних джерел у творчості письменників та вагомість їх індивідуального внеску

- Тема 1.** Монументальний, орнаментальний і бароковий авторські стилі: ступінь, естетична результативність взаємодії з міфологічними джерелами.
- Тема 2.** Міфологія та фольклор як джерельна база для європейського й українського романтизму.
- Тема 3.** Фольклористично-міфознавча діяльність українських письменників доби позитивізму та вплив уснопоетичної традиції на реалістичну літературу.
- Тема 4.** Новітня фольклоро- та міфотворчість авторів доби модернізму й постмодернізму.

Література

1. Бикова Т. «Верховино, світку ти наш...»: гуцульський текст української літератури першої третини ХХ століття [Текст] : монографія. Київ : Четверта хвиля, 2015. 423 с.

-
2. Бондарук Л. Рецепція міфології в художній творчості: літературно-історичний аспект [Електронний ресурс]. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 7 (2). С. 172–176. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2018_7\(2\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2018_7(2)_36).
 3. Зінченко Н. Фольклорні й літературні джерела ідіостилю Олекси Стороженка [Електронний ресурс]. *Філологічні семінари*. 2013. Вип. 16. С. 257–263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fils_2013_16_32.
 4. Капура О. Фольклорно-літературні засоби в драмі М. Старицького та І. Нечуя-Левицького «За двома зайцями...» [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Філологічні науки*. 2014. Вип. 4.14. С. 83–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmduf_2014_4.
 5. Коробкова Н. Міфологізм творчого мислення Ю. Яновського-романіста [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Одеський національний ун-т ім. І. І. Мечникова. О., 2008. 211 арк.
 6. Лановик М. Фольклор як ідеологічний код художньої літератури (на матеріалі невольничої поезії Ігоря Калинця) [Електронний ресурс]. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Літературознавство*. 2016. № 44. С. 12–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_44_4.
 7. Ляшук Н. Трансформація фольклорних стереотипів українців в українській класичній літературі [Електронний ресурс]. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2017. Вип. 35. С. 21–26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2017_35_6.
 8. Майсак І. Інтертекстуальність як феномен фольклорно-літературних зв'язків: на матеріалі поезії О. Олеся [Електронний ресурс]. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2006. Вип. 13. С. 153–161. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2006_13_21.
 9. Мацько В. Міфологічні коди, риси символізму у поезії Віри Вовк: провідні мотиви, семантичне дешифрування образу, поетика художньої реалізації [Електронний ресурс]. *Філологічний дискурс*. 2018. Вип. 8. С. 73–81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/fild_2018_8_10.
 10. Осьмак Н. Міфологема вогню (жива ватра в повісті Г. Хоткевича «Камінна душа». *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 8: Філологічні науки (мовознавство і літературознавство)*. 2017. Вип. 8. С. 93–96.
 11. Осьмак Н. Художні особливості міфообразу вогню у творах Гната Хоткевича та Станіслава Вінченца. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. Вип. 44. Видавничий дім «Гельветика». 2020. С. 51–55.

-
12. Осьмак Н., Янчицька К. Художнє моделювання образу земного вогню в прозі М. Матієва-Мельника. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 21. т. 2. Дрогобич, 2018. URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/28597/Osmak_Yanchytska_48-52.pdf?sequence=1&isAllowed=y
 13. Погонєць Я. Літературність фольклору як один із виявів фольклорно-літературної контамінації [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Філологічні науки*. 2016. Вип. 245. С. 257–262. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_fil.
 14. Погребеник В. Фольклоризм поезії Сильвестра Яричевського в контексті розвою української літератури від романтичного традиціоналізму до сецесіонізму [Електронний ресурс]. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер.: Філологічні науки*. 2014. Вип. 1. С. 5–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpufn_2014_1_3.
 15. Поріцька О. Українська народна демонологія у загальнослов'янському контексті (XIX – поч. XX ст.). Київ, 2004. 180 с.
 16. Росовецький С. Фольклорно-літературні зв'язки: компаративний аспект. К., 2001. 102 с.
 17. Савеленко І. Міфологічні аспекти фольклорних образів у літературній спадщині Осипа Маковея [Електронний ресурс]. *Молодий вчений*. 2015. № 5 (3). С. 14–17. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5\(3\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5(3)_5).
 18. Саяпіна Т. Міфопоетика творчості М. М. Коцюбинського [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Запорізький держ. ун-т. Запоріжжя, 2000. 195 арк.
 19. Стоян С. Міфологічна традиція в літературній творчості XX століття [Текст] : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.08 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2002. 170 арк.
 20. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект [Текст] : монографія. Ужгород : РІК-У, 2021. 512 с.
 21. Ткач М. Міфологія : підручник. Київ : ДАКККиМ, 2009. 206 с.
 22. Українська фольклористика : словник-довідник / уклад., заг. ред. М. Чорнописького. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 448 с.
 23. Українська фольклористична енциклопедія : у 2-х т. Т. 2: М–Я / упорядник, науковий редактор доктор філологічних наук, професор М. Дмитренко. Київ : Сталь, 2020. 688 с.
 24. Хижняк І. Міф та національна ідея у творчості В. Пачовського [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Одеський національний ун-т ім. І. І. Мечникова. О., 2004. 175 арк.

-
-
25. Хобзей Н. Гуцульська міфологія: етнолінгвістичний словник / НАН України; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2002. 216 с.
 26. Цепкало Т. Міфосемантика астральних образів у поезії Юрія Клена [Електронний ресурс]. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія*. 2018. Вип. 79. С. 124–128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIFL_2018_79_24.
 27. Янковська Ж. До питання про з'ясування теоретичних аспектів фольклоризму української літературної прози першої половини XIX століття: загальні зауваги [Електронний ресурс]. *Українське літературознавство*. 2013. Вип. 77. С. 102–109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UI_2013_77_9.

Змістовий модуль 6.
Символічний метаобраз світу
у художньому моделюванні суміжних образних систем

- Тема 1.** Космогонія і релігієфілософія: міфологічні та літературні версії.
- Тема 2.** Художня натурфілософія, картини природного довкілля та його мешканців у мистецьких осмисленнях міфології, фольклору і літератури.
- Тема 3.** Світ людини, гендерних, міжетнічних взаємин як вияв образної «антропології» (рецепція народної та «книжної» творчості).
- Тема 4.** Засадничі нетотожності образного моделювання картини світу трьома суміжними системами: фольклорність, міфотворення / деміфологізація, літературність.

Література

1. Буряк В. Міфологічне і фольклорне мислення у контексті свідомісної еволюції етносу. *Нове життя старих традицій: Традиційна українська культура в сучасному мистецтві і побуті*. Луцьк, 2007. С. 9–18.
2. Буряк В. Українська фольклорна свідомість: генетично-формотворчий дискурс. *Література. Фольклор: Проблеми поетики*. К., 2009. Вип. 31. С. 92–98.
3. Вашкевич В. Міфологізація історико-філософського українознавства та деміфологізація історичної свідомості [Електронний ресурс]. *Гілея: науковий вісник*. 2013. № 77. С. 135–137. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2013_77_42.
4. Вишницька Ю. Індивідуально-авторські варіанти міфосценарію ініціації в текстових просторах Володимира Дрозда [Електронний ресурс]. *Studia philologica*. 2014. Вип. 3. С. 144–147. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stfil_2014_3_31.

-
-
5. Вільчинська Т. Концептуалізація простору у міфопоетичній картині світу В. Шевчука [Електронний ресурс]. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2011. Вип. 28. С. 61–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nrkpnu_fil_2011_28_21.
 6. Вовк Хв. Етнографічні особливості українського народу. Студії з української етнографії та антропології. К., 1995. С. 219.
 7. Галайчук В. Українська міфологія. Харків : Кн. клуб сімейного дозвілля, 2016. 288 с.
 8. Ганошенко Ю. Міф, архетип, традиційний образ в українському інтелектуальному романі 20–30-х рр. ХХ ст. [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Запорізький держ. медичний ун-т. Запоріжжя, 2005. 208 арк.
 9. Гуцол М. Інтерпретація традиційної сюжетно-образної системи міфу про морську царівну у сучасній українській драматургії [Електронний ресурс]. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2014. Вип. 3. С. 273–276.
 10. Дей О. Сторінки з історії української фольклористики. К., 1974. 322 с.
 11. Куєвда В. Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект. Монографія. Донецьк : Український культурологічний центр, Донецьке відділення НТШ, 2007. 264 с.
 12. Кулінська Я. Трансформація міфопоетичних образів та сюжетів у сучасній постмодерній прозі [Електронний ресурс]. *Літературознавство. Фольклористика. Культурологія*. 2015. Вип. 18–20. С. 292–301. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lfk_2015_18-20_33.
 13. Осьмак Н., Зозуляк Д. Художні особливості поховального гуцульського ритуалу в творі «Страж гора» Степана Пушика. *Мова і культура (науковий журнал)*. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго. 2016. Вип. 18. Т. У (180). С. 352–356.
 14. Пономаренко О. Міфосвіт поезії Б.-І. Антонича: аспект художнього образу-символу [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. К., 2007. 198 арк.
 15. Поріцька О. Українська народна демонологія у загальнослов'янському контексті (XIX – поч. ХХ ст.). Київ, 2004. 180 с.
 16. Ромащенко Л. Історична проза: деміфологізація чи творення нових міфів? [Електронний ресурс]. *Питання літературознавства*. 2003. Вип. 10. С. 132–133. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pl_2003_10_24.
 17. Росовецький С. Фольклорно-літературні зв'язки: компаративний аспект. К., 2001. 102 с.

-
-
18. Саковець С. Орнітологічні образи в поезії В. Стуса: міфологічне і фольклорне наповнення та авторська інтерпретація [Електронний ресурс]. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2009. Вип. 20. С. 573–577. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2009_20_153.
 19. Ткач М. Міфологія : підручник. Київ : ДАКККиМ, 2009. 206 с.
 20. Трефяк Н. Функціонування міфопоетичних образів та сюжетів у творчості Миколи Вінграновського [Електронний ресурс]. *Вісник Львівського університету. Серія: Іноземні мови*. 2012. Вип. 20 (2). С. 183–188. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_in_mov_2012_20\(2\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_in_mov_2012_20(2)_26).
 21. Українська фольклористична енциклопедія : у 2-х т. Т. 2: М–Я / упорядник, науковий редактор доктор філол. наук, професор М. Дмитренко. Київ : Сталь, 2020. 688 с.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Семінарське заняття № 1 ***Особливості взаємодії літератури, міфології й фольклору***

План

1. Поняття «література», «фольклор», «міф».
2. Література як «книжна» словесність та її опертя на традиції міфу та фольклору.
3. Міф як найдавніша форма відображення художньої дійсності та його зв'язки з фольклором та літературою.
4. Фольклор як форма існування національної духовної культури.
5. Міфологічна критика. Теорія архетипів.

Література

1. Антологія українського міфу: етіологічні, космогонічні, антропологічні, теогонічні, солярні, лунарні, астральні, календарні, історичні міфи. У 3 т. / зібрав та упоряд. В. Войтович. Тернопіль, 2006 – 2007. 500 с.
2. Боярська Л. Фольклор: Тексти лекцій (для студентів 1-го курсу відділень журналістика, видавнича справа та редагування, реклама та зв'язки з громадськістю). К., 2010. 70 с.
3. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях: Космогонічні українські народні погляди та вірування. К. : Довіра, 1992. 414 с.
4. Вишницька Ю. Міфологічні сценарії в сучасному художньому та публіцистичному дискурсах : монографія / наук. ред. О. Є. Бондарева. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Гринченка, 2016. 612 с.
5. Войтович В. Українська міфологія. Київ : Либідь, 2002. 662 с.
6. Герасим Я. Нариси до історії української фольклористики. Навчальний посібник. К., 2009. 202 с.
7. Гнатюк В. Нарис української міфології / підготов. та опрацюв. тексту, вступ. ст. і прим. Р. Кирчіва. Львів : Ін-тнародознавства НАНУ, 2000. 263 с.
8. Давидюк В. Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк, 2005. 125 с.
9. Давидюк В. Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк : Волинська книга, 2007. 324 с.
10. Дей О. Спілкування митців із народною поезією. К., 1981. 220 с.

-
11. Дей О. Сторінки з історії української фольклористики. К. : Наук. думка, 1975. 270 с.
 12. Дмитренко М. Українська фольклористика. Історія. Теорія. Практика. К. : Ред. часопису «Народознавство», 2001. 376 с.
 13. Дмитренко М. Українська фольклористика: історія, теорія. К., 2001. 576 с.
 14. Коломицева М. Взаємозв'язок фольклору і літератури в наукових студіях Г. Нудьги. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2006. С. 41–44.
 15. Коршунова С. Літературний архетип як спосіб пізнання тексту. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2004. № 6. С. 3–4.
 16. Лановик М. Розвиток концептів «символ», «архетип» і «міф» у теоретико-літературних дослідженнях науки про переклад. *Вісник Житомирського державного університету імені І. Франка*. 2005. Вип. 22. С. 150–155.
 17. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : ВЦ «Академія». 2007. Т. 1. 607 с. (Енциклопедія ерудита).
 18. Марків Р. Теоретичні аспекти фольклоризму в літературі. *Вісник Львівського університету*. Серія: філологічна. 2007. Вип. 41. С. 215–223.
 19. Мишанич О. Українська література другої половини XVIII ст. і усна народна творчість. К. : Наукова думка, 1980. 343 с.
 20. Наєнко М. Міф і фольклор як своєрідні форми художньої свідомості. *Рідний край*. 2010. № 2. С. 93–97. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Almpolt_2010_2_27
 21. Плачинда С. Словник давньоукраїнської міфології. К., 1993. 63 с.
 22. Погребенник В. Фольклоризм української поезії (остання третина XIX – перші десятиріччя XX ст.). К., 2002. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/26015>
 23. Русин М. Фольклор: традиції і сучасність. К., 1991. 114 с.
 24. Руснак І. Український фольклор : навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2010. 304 с.
 25. Слоньовська О. Міфологічна критика як літературознавчий метод аналізу художніх творів української діаспори 20–50-х років XX ст. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. 2019. № 2. С. 141–152. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2019_2_16.
 26. Снігаренко І. Фольклорний топос і його художні параметри. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. 2011. Вип. 15. С. 262–264.

-
27. Турган О. До проблеми шляхів міфологізації літератури. *Вісник Запорізького державного університету*. Філологічні науки. 2002. № 2. С. 1–4. URL: <https://web.znu.edu.ua/herald/issues/archive/articles/2179.pdf>

Семінарське заняття № 2
Історичні та художні аспекти полілогу
«література – фольклор – міфологія»

План

1. Специфіка засвоєння міфологічних та фольклорних мотивів українською літературою різних епох.
2. Взаємовплив та трансформація фольклорно-міфологічних елементів у художній системі літературного твору (жанрів, сюжетів, мотивів, образів, стилістичних засобів тощо).
3. «Зворотний» зв'язок центрів словесності (літератури, міфу, фольклору). Явище фольклоризації текстів літературного походження.
4. Історичні аспекти полілогу «література – фольклор – міфологія».

Література

1. Антологія українського міфу: етіологічні, космогонічні, антропологічні, теогонічні, солярні, лунарні, астральні, календарні, історичні міфи. У 3 т. / Зібрав та упоряд. В. Войтович. Тернопіль, 2006 – 2007. 500 с.
2. Безверха П., Логвин В. Світоглядні орієнтації в усній творчості українського народу. К., 1996. С. 71–148.
3. Буряк В. Міфологічне і фольклорне мислення у контексті свідомісної еволюції етносу. *Нове життя старих традицій. Традиційна українська культура в сучасному мистецтві і побуті*. Луцьк, 2007. С. 9–18.
4. Буряк В. Українська фольклорна свідомість: генетично-формотворчий дискурс. *Література і фольклор: Проблеми поетики*. К., 2009. Вип. 31. С. 92–98.
5. Войтович В. Українська міфологія. Київ : Либідь, 2002. 662 с.
6. Волков А. Традиційні сюжети та образи (деякі питання теорії). *Питання літературознавства*. 1995. Вип. 2. С. 3–15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pl_1995_2_3
7. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації: монографія / Р. Т. Гром'як, Л. Б. Бабій, Н. Р. Грицак [та ін.] ; за ред. Р. Гром'яка. Тернопіль, 2006. 285 с.
8. Гнатюк В. Нарис української міфології / підготов. та опрацюв. тексту, вступ. ст. і прим. Р. Кирчіва. Львів : Ін-тнародознавства НАНУ, 2000. 263 с.

-
-
9. Дей О. Спілкування митців з народною поезією. К. : «Наукова думка», 1981. 336 с.
 10. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство. К. : Академвидав, 2003. 392 с.
 11. Когут О. Архетипні сюжети та образи в сучасній українській драматургії (1997–2007) : монографія. Рівне : НУВГП, 2010. 440 с.
 12. Когут О. Стилізовані сюжети необароко в сучасній українській драматургії. *Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки*. Вип. 55. Житомир, 2011. С. 153–157.
 13. Кузьменко О. Теоретичні питання фольклоризації у наукових розробках. *Вісник Львівського національного університету: Серія філологічна*. Львів, 2010. Вип. 43. С. 41–47.
 14. Леві-Строс К. Міф і значення. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. доповнене. Львів : Літопис, 2001. С. 448–462.
 15. Марків Р. Міфологічний фольклоризм в українській літературі початку ХХ століття (на матеріалі творів Ольги Кобилянської, Михайла Коцюбинського, Лесі Українки) : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. Л., 2008. 19 с.
 16. Марків Р. Фольклор і література: форми діалогу (Фольклоризм в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття) : монографія. Львів : ПАІС, 2013. 288 с.
 17. Мишанич О. Українська література другої половини ХVІІІ ст. і усна народна творчість. К. : Наукова думка, 1980. 343 с.
 18. Мірошниченко Н. Химерна драма. Неоміфологічне моделювання тексту в українському драматичному фентезі. *Курбасівські читання : наук. вісн.* № 6. Ч. 1. Київ : НЦТМ ім. Леся Курбаса, 2011. С. 108–118.
 19. Мотрич Н. Слово як архетип в українській культурі. *Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності*. К. : КДЛУ, 1997. С. 80–92.
 20. Поліщук Я. Поліфункціональність міфу в поетиці модернізму. *Слово і час*. 2001. № 2. С. 35–45.
 21. Слухай Н. Архетипи в неосяжності Шевченкового космосу. *Слово і час*. 1999. № 3. С. 6–11.
 22. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів : Літопис. 1996. С. 109–136.
 22. Шутенко Ю. Фольклоризм літератури. *Народна творчість та етнографія*. 2004. № 5. С. 95–102.
 23. Юнг К.-Г. Архетип и символ. М. : Ренессанс, 1991. 304 с.

-
24. Юнг К.-Г. Душа и миф: Шесть архетипов / сост. В. И. Менджулин. К. : Port-Royal, 1996. 384 с.

Семінарське заняття № 3
«Історія» і «міф» у «Слові про Ігорів похід»
як основа художнього стилю поеми

План

1. Орнаментальна «мозаїчність» оригінальної літератури Київської Русі періоду Пізнього Середньовіччя.
2. Історична основа «Слова про Ігорів похід».
3. Міфічне світовідчуття як особливий вид народного уявлення дійсності русичів у творі.
4. Елементи язичницької слов'янської міфології у «Слові про Ігорів похід».
5. Фольклорно-літературне значення твору.

Література

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навчальний посібник. Київ : Академія, 2009. С. 140-141.
2. Возняк М. Історія української літератури. Львів : видавництво «Світ», 1992. Кн. I. С. 227-249.
3. Гординський С. «Слово о полку Ігореві» як літературна пам'ятка. *На переломі епох: Літературознавчі статті, огляди, есеї, рецензії, спогади, листи*. Львів : Світ, 2004. С. 9–118.
4. Грушевський М. Історія української літератури : у 6 т. 9 кн. Київ : Либідь, 1993 – 1996. Т. 2. С. 159–221.
5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. С. 68–108.
6. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. 606 с.
7. Історія української літератури. У 12 томах / за наук. ред. М. Жулинського. Київ : Наукова думка, 2014. Т. 1. 840 с.
8. Калинець І. Студії над «Словом о полку Ігоревім» : монографія. Львів : Місіонер, 1999. 168 с.
9. Козлова І. Язичницькі мотиви в «Слові о полку Ігоревім». *Література та культура Полісся. Проблеми філології, історії, мистецтвознавства та культури Полісся в сучасних дослідженнях*. Ніжин : Ніжинський державний педагогічний університет імені М. Гоголя, 2002. Вип. 19. С. 8–23.
10. Колесник О. Міфопоетика «Слово о полку Ігоревім». *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія:

-
- Філософські науки. Чернігів : Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2011, Вип. 95. С. 164–167.
11. Корпанюк М. Дзвін предківської слави («Слово про Ігорів похід» в опрацюванні Михайла Максимовича) : монографія. Київ, 2003. 160 с.
 12. Кравців Б. Мітологічний світ «Слово о полку Ігореві»: Зібрані твори : статті. Нью-Йорк, 1980. Т. 2. С. 24–45.
 13. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність : посібник. Львів : Літопис, 2000. 614 с.
 14. Лепкий Б. «Слово о полку Ігореві» – пам'ятник давньоукраїнської поезії світової слави. *Народна творчість та етнографія*. 2000. № 5–6. С. 89–92.
 15. Махновець Л. Коментар до оригінального тексту «Слова о полку Ігоревім». *Золоте слово*. Київ : Аконіт, 2002, Кн. 2. С. 392–417.
 16. Мишанич О. Дослідження «Слово о полку Ігоревім» в Україні на межі тисячоліть. *На переломі: Літературознавчі статті й дослідження*. Київ; Основи, 2002. С. 106–119.
 17. Огієнко І. (Митрополит Іларіон). «Слово про Ігорів похід» : збірка. Київ : Наша культура і наука, 2005. 316 с.
 18. Охріменко П., Охріменко О. Основні проблеми і деякі нові аспекти вивчення «Слово о полку Ігоревім» у вищій школі : посібник. Суми : Сумський державний педагогічний інститут, 1995. 54 с.
 19. Пономаренко О. Жанрові ознаки дум та народнопісенна символіка в «Слові о полку Ігоревім» і поезії Тараса Шевченко. *Світогляд: науково-популярний журнал*. Київ, 2013. № 6. С. 22–30.
 20. П'ятаченко С. Із спостережень над текстом «Плачу Ярославни» в «Слові о полку Ігореві». *Народна творчість та етнографія*. Київ, 2003. № 1/2. С. 58–62.
 21. Слово о полку Ігоревім: текст. Київ : Веселка, 2008. 136 с.
 22. Слово о полку Ігоревім як пам'ятка української літератури (до 820-річчя написання твору) : матеріали наукової конференції (Львів, 6 грудні 2007р.). Львів : Спадщина предків; Дрогобич : Коло, 2007. 278 с.
 23. Сулима В. «Слово о полку Ігоревім» як драма-декламація (жанрово-композиційний дискурс). *Слово і час*. 2008. № 5. С. 25–34.
 24. Ткач М. Стежками нашої історії: До тлумачення міфологічних образів «Слово о полку Ігоревім». *Криниця: вибрані наукові розвідки, статті, дослідження, роздуми*. Київ, 2012. С. 22–28.
 25. Чижевський Д. Історія української літератури. Тернопіль : Феміна, 1994. С. 16–30.

-
26. Яценко Б. Давня Русь і її спадкоємиця Україна в світлі нових досліджень «Слово о полку Ігоревім». *Народна творчість та етнографія*. 2000. № 5–6. С. 42–56.

Семінарське заняття № 4
Олітературення українського фольклору
у прозі Григорія Квітки-Основ'яненка

План

1. Вплив фольклорної традиції на формально-змістові компоненти малої прози Г. Квітки-Основ'яненка (оповідання «Салдацький патрет», «Мертвецький великдень», «От тобі і скарб», «Пархімове снідання» та ін.).
2. Фольклоризм як засіб індивідуалізації образів у повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Маруся».
3. Втілення демонологічних вірувань у повісті «Конотопська відьма».

Література

1. Гнатюк В. Купання та палення відьом у Галичині. *Матеріали до української етнології*. Львів, 1916. Т. 15. С. 178–201.
2. Гнатюк В. Нарис української міфології / підготов. та опрацюв. тексту, вступ. ст. і прим. Р. Кирчіва. Львів : Ін-т народознавства НАНУ, 2000. 263 с.
3. Гончар О. «Конотопська відьма»: сучасне прочитання. *Слово і час*. 2008. № 5. С. 34–40.
4. Гончар О. Григорій Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість. К. : Наукова думка, 1969. 365 с.
5. Горболіс Л. З'ясування фольклорних джерел творів Григорія Квітки-Основ'яненка. *Дивослово*. 1994. № 10–11. С. 21–24.
6. Данилюк-Терещук Т. Регіональні особливості народних уявлень про відьом на Західному Поліссі. *Народна творчість українців у просторі і часі* / за ред. проф. Г. Аркушина. Луцьк : Мистецька агенція «Терен», 2010. С. 444–453.
7. Данилюк-Терещук Т. Образ відьми: літературна версія Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. 2019. № 2. С. 244–255. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2019_2_27
8. Диса К. Історія з відьмами. Суди про чари в українських воєводствах Речі Посполитої XVII–XVIII століть. Київ : Критика, 2008. 302 с.
9. Квітка-Основ'яненко Г. Зібрання творів : в 7 т. Т. 2. Київ : Наук. думка, 1979. 566 с.
10. Кириченко Ю. Проблема усної оповіді Г. Квітки-Основ'яненка в аспекті становлення нової української прози: зв'язки з фольклором та давньою

-
- книжністю. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля*. Серія: Філологічні науки. 2018. № 1. С. 51–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vduepf_2018_1_7
11. Кичигін В. Від народнопоетичних форм до художнього цілого повісті («Салдацький патрет» Г. Квітки-Основ'яненка). *Розвиток жанрів в українській літературі XIX – початку XX ст.* : зб. наук. праць. К., 1986. С. 49–67.
 12. Кметь В. Архетип відьми в українській літературі XIX – XX століття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література». Львів, 2017. 20 с.
 13. Курочкін О. Відьма в українській міфологічній традиції. *Народна творчість та етнографія*. 1990. № 4. С. 23–29.
 14. Марків Р. Теоретичні аспекти фольклоризму в літературі. *Вісник Львівського університету*: Серія філологічна. 2007. Вип. 41. С. 215 – 223.
 15. Милорадович В. Українська відьма: нариси з української демонології / упоряд., передм. О. М. Таланчук ; прим. В. П. Милорадовича. Київ : Веселка, 1993. 72 с.
 16. Янковська Ж. Фольклоризм як засіб індивідуалізації образів у повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Маруся». *Гендерна проблематика та антропологічні горизонти. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*. 16-17 березня 2012 р. С. 136–145.
 17. Ярошевич І. «Олітературення» фольклорних жанрів в оповіданнях Г. Квітки-Основ'яненка. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Сер.: Філологія. 2014. № 1107, вип. 70. С. 234–238. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIFL_2014_1107_70_48

Семінарське заняття № 5
Міфопоетика та фольклоризація
літературної творчості Т. Шевченка

План

1. Міфологічні сюжети, мотиви та образи в літературній творчості Т. Шевченка.
2. Фольклорна специфіка лірики поета. Співзвучність творів з народнопісенною творчістю.
3. Реалізація фольклорних мотивів та образів у баладах та поемах Кобзаря.

Література

1. Грабович Г. Шевченко як міфотворець: семантика символів у творчості поета. К. : Рад. письменник, 1991. 253 с.
2. Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. К. : Абрис, 1997. 144 с.

-
3. Зварич І. Міфи в літературі. *Лексикон загального та порівняльного літературознавства*. Чернівці : Золоті литаври, 2001. С. 335–338.
 4. Зуєнко М. Проблеми міфопоетичного аналізу ліричного твору. *Збірн. наук. праць Полтавського нац. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка: Філологічні науки*. 2012. Вип. 10. С. 21–23.
 5. Іванова О. Народнопісенні джерела поетичної творчості Тараса Шевченка. *Дивослово*. 2005. № 2. С. 19–23.
 6. Ключек Г. Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація : навч.-метод. посіб. К. : Освіта, 1998. 237 с.
 7. Коломієць В., Іванова О. Художня трансформація фольклорних мотивів у ранній романтичній творчості Тараса Шевченка. *Шевченкознавчі студії*. 2011. Вип. 13. С. 64–73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2011_13_12
 8. Костюк І. Міфопоетика творів Тараса Шевченка в науковому дискурсі. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2014. Вип. 25. С. 111–125. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnam_2014_25_13
 9. Мейзерська Т. Проблеми індивідуальної міфології: міфотворчість Т. Шевченка. Одеса : Астропринт, 1997. 128 с.
 10. Нахлік Є. Міфологема долі у творчості Тараса Шевченка. *Дивослово*. 2004. № 6. С. 2–8.
 11. Оверчук О. Народнопоетичні мотиви в повісті Т. Шевченка «Варнак». *Шевченкознавчі студії* : [зб. наук. пр.]. Вип. 19. К. : ВПЦ «Київський університет», 2015. С. 183–187.
 12. Погребенник В. Фольклоризм української поезії (остання третина XIX – перші десятиліття XX століття). Київ : Юніверс, 2002. 158 с.
 13. Пономаренко О. Жанрові ознаки дум та народнопісенна символіка в «Слові о полку Ігоревим» і поезії Тараса Шевченка. *Світогляд*. 2013. № 6. С. 22–30.
 14. Росовецький С. Тарас Шевченко і фольклор : монографія. М-во освіти і науки України, Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2014. 415 с.
 15. Скуратівський В. Шевченко в контексті світової літератури. *Всесвіт*. 1978. № 3. С. 185–191.
 16. Слухай Н., Мосенкіс Ю. Мовна символіка і міфопоетика текстів Тараса Шевченка. К. : Видавничий дім А+С, 2006. 168 с.

Семінарське заняття № 6

Міфологічна поетика містерії Т. Шевченка «Великий льох»

План

1. Міфотворчі світоглядні позиції Тараса Шевченка.
2. Біблія і фольклор як дуалістична основа твору «Великий льох».
3. Творче опрацювання/інтерпретація жанру містерії у Т. Шевченка.

-
4. Символізм потрактування минулого і сучасного України у «Великому льосі».
 5. Знаковість «Великого льоху» в історіософічній еволюції Тараса Шевченка.

Література

1. Барабаш Ю. Поема-містерія Тараса Шевченка «Великий льох». *Дивослово*. 2001. № 4–5. С. 3–7.
2. Возняк М. Історія української літератури. Львів : видавництво «Світ», 1992. Кн. I. С. 148–256.
3. Воят А. Ідейно-художній зміст поеми Тараса Шевченка «Великий льох». *Українська мова та література*. 1998. № 9. С. 6–10.
4. Грушевський М. Історія української літератури : у 6 т. 9 кн. Київ : Либідь, 1993–1996. Т. 2. С. 159–221.
5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. С. 358–384.
6. Жила С. «Як Батурин славний Москва вночі запалила...» (образ Батурина за поемою Тараса Шевченка «Великий льох»). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2014. № 3. С. 17–21.
7. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ : Обереги, 2004. 480 с.
8. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. 606 с.
9. Зеров М. Українське письменство ХІХ століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ : Дніпро, 1990. Т. 2. С. 145–185.
10. Історія української літератури ХІХ століття. У двох книгах : підручник / Жулинський М. Г. та ін. ; за ред. М. Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2006. Книга перша. С. 474–525.
11. Історія української літератури ХІХ століття. У трьох книгах : навчальний посібник / Яценко М. Т. та ін. ; за ред. М. Т. Яценка. Київ : Либідь, 1996. Книга друга. С. 97–143.
12. Історія української літератури. У 12 томах / за наук. ред. М. Жулинського. Київ : Наукова думка, 2014. Т. 4. 783 с.
13. Історія української літератури ХІХ століття (40–60, 70–90 роки) : підручник / Л. Дем'янівська та ін. ; за ред. В. Ф. Погребенника. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. 468 с.
14. Комаринець Т. Поема «Великий льох» у контексті Шевченкової концепції України : твори. Львів, 1999. С. 151–165.
15. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність : посібник. Львів : Літопис, 2000. 614 с.

-
16. Луців Л. Політичні поеми Т. Шевченка «Великий льох». Т. Шевченко – співець української слави і волі. Нью-Йорк; Джерзі Сіті: Наукове Товариство імені Шевченка і «Свобода». 1964. 190 с.
 17. Павлів О. «Великий льох» Т. Шевченко. *Слово і час*. Київ, 1991. № 6. С. 67–73.
 18. Пахаренко В. «Великий льох»: національна ідея, історіософія, метафізичний контекст: Шевченків світ. *Слово і час*. 2001. № 3. С. 16–23.
 19. Росовецький С. Тарас Шевченко і фольклор: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2014. 415 с.
 20. Ткачук О. Жанрова модель містерії «Великий льох» Т. Шевченко. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: літературознавство*. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2016. Вип. 44. С. 184–189.
 21. Чижевський Д. Історія української літератури. Тернопіль: Феміна, 1994. С. 358–458.
 22. Чикур Л. Проблема суті шевченкового романтизму в поемі-містерії «Великий льох». *Проблеми сучасного літературознавства: збірник наукових праць Одеського національного університету імені І. І. Мечникова*. Одеса: Астропринт, 2006. Вип. 14. С. 142–152.
 23. Шевченко Т. Повне зібрання творів. У 12 томах / за ред. М. Г. Жулинського. Київ: Наукова думка, 2001. Т. 1. С. 314–328.

Семінарське заняття № 7

Біблійна міфологічність мотивів творчості Т. Шевченка

План

1. Авторське потрактування міфічних мотивів Святого письма у творчості Тараса Шевченка.
2. «Діалог» поезії Кобзаря зі старозавітними співцями пророками.
3. Профетична конотація творчості митця.

Література

1. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. Історіо- й націософська парадигма. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2004. 181с.
2. Біблія у перекладі Івана Огієнка. Київ: Видавництво: Українське біблійне товариство, 1988. с.
3. Возняк М. Історія української літератури. Львів: видавництво «Світ», 1992. Кн. I. С. 148–256.

-
4. Грабович Г. Поет як міфотворець. Семантика символів у творчості Т. Шевченка. Київ : Часопис «Критика», 1998. 207 с.
 5. Даниленко І. Біблійні жанри і концепти в поезії Тараса Шевченка. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2017. 140 с.
 6. Домашовець В. Псалми Давидові в поетичних творах Т. Шевченка. Оттава : Морріс Плейнс, 1992. 159 с.
 7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. С. 358-384.
 8. Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. Київ : Факт, 2009. 146 с.
 9. Завадка Б. Серце чистеє подай: проблеми релігії у творчості Тараса Шевченка. Львів : УПІ імені Івана Федорова; Фенікс ЛТД; МП «РАС», 1993. 160 с.
 10. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Київ : Обереги, 2004. 480 с.
 11. Зеров М. Українське письменство ХІХ століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ : Дніпро, 1990. Т. 2. С. 145–185.
 12. Історія української літератури ХІХ століття. У двох книгах : підручник / Жулинський М. Г. та ін. ; за ред. М. Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2006. Книга перша. С. 474–525.
 13. Історія української літератури ХІХ століття. У трьох книгах : навчальний посібник / Яценко М. Т. та ін. ; за ред. М. Т. Яценка. Київ : Либідь, 1996. Книга друга. С. 97–143.
 14. Історія української літератури. У 12 томах / за наук. ред. М. Жулинського. Київ : Наукова думка, 2014. 783 с.
 15. Історія української літератури ХІХ століття (40-60, 70-90 роки) : підручник / Л. Дем'янівська та ін. ; за ред. В. Ф. Погребенника. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. 468 с.
 16. Ключек Г. Поезія Т. Шевченка: сучасна інтерпретація : посібник. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2014. 384 с.
 17. Кониський О. Тарас Шевченко-Грушівський. Хроніка його життя. Київ : Дніпро, 1991. 702 с.
 18. Ласло-Куцук М. Творчість Шевченка на тлі його доби. Бухарест, 2002. 348 с.
 19. Лубківський Р. Богорівний – бо правдомовний (Т. Шевченко і сучасність) : монографія. Львів, 2002. 19 с.
 20. Мейзерська Т. Проблеми індивідуальної міфології: міфотворчість Т. Шевченка. Одеса : Астропринт, 1997. 128 с.
 21. Огієнко І. Шевченко. Київ : Наша культура і наука, 2003. 440 с.

-
-
22. Пахаренко В. Незбагнений апостол: Світобачення Шевченка. Київ : ТОВ «Атлант ЮЕМСІ», 2007. 95 с.
 23. Прицак О. Шевченко-пророк. Київ, 1993. 38 с.
 24. Сверстюк Є. Шевченко понад часом: Есеї. Луцьк; Київ : ВМА «Терен»; ТОВ «Видавничий дім Києво-Могилянська академія», 2011. 276 с.
 25. Слухай Н. Світ сакрального слова Тараса Шевченка : монографія. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2014. 223 с.
 26. Смаль-Стоцький С. Шевченко: інтерпретації. Черкаси : Брама, 2003. 281 с.
 27. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. Київ : Вища школа, 2000. 206 с.
 28. Стельмах Б. Євангеліє від Тараса. Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2005. 48 с.
 29. Сулима В. Біблія і українська література : навчальний посібник. Київ : Освіта, 1998. 400 с.
 30. Филипович П. Шевченко і романтизм. Шевченкознавчі студії. Черкаси : Брама, 2002. 230 с.
 31. Чижевський Д. Історія української літератури. Тернопіль : Феміна, 1994. С. 358–458.
 32. Шевченко Т. Повне зібрання творів. У 12 томах / за ред. М. Г. Жулинського. Київ : Наукова думка, 2001.

Семінарське заняття № 8

Образ чорта в українському фольклорі та творчості О. Стороженка

План

1. Генеза, семантика, функція міфологічного персонажу чорта в українській демонології.
2. Відображення духу міфологічного сприйняття й народної естетики в образі нечистого у творчому доробку О. Стороженка.
3. Представник народної демонології як ключ для розкриття складних колізій внутрішнього/психологічного стану людини.

Література

1. Антологія українського жаху / упор. В. Пахаренко. Київ : Асоціація підтримки української популярної літератури, 2000. 800 с.
2. Ганюкова К. Мандрівка до пекла: функціонування міфу про потойбічний світ у творчості Данте, І. Котляревського та О. Стороженка. *Література. Фольклор. Проблеми поетики*. Одеса, 2001. Вип. 8. С. 36–46.

-
3. Голота Т. Демонологічні образи та особливості їхньої інтерпретації в українській прозі. *Літературознавчі студії : збірник наукових праць. Київський національний університет імені Т. Шевченка*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. Вип. 1 (48). Ч. 1. С. 137–147.
 4. Данилюк-Терещук Т. Міфокритичний дискурс демонологічної образності в літературі українського романтизму : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук : 10.01.01 «Українська література» Філологічні науки. Луцьк: «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 212 с.
 5. Еліаде М. Трактат з історії релігій / пер. з фр. О. Панича. Київ : Дух і Літера, 2016. 520 с.
 6. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. С. 385–430.
 7. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. 606 с.
 8. Зеров М. Українське письменство ХІХ століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ : Дніпро, 1990. Т. 2. С. 219–224.
 9. Історія української літератури ХІХ століття (40-60, 70-90 роки) : підручник / Л. Дем'янівська та ін. ; за ред. В. Ф. Погребенника. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. С. 196–219.
 10. Куннас Т. Зло. Розкриття сутності зла у літературі та мистецтві. Київ : Вид-во Анетти Антоненко, 2015. 288 с.
 11. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність : посібник. Львів : Літопис, 2000. 614 с.
 12. Мусій В. Про національно-консолідуючу функцію міфу в творах О. Стороженка. *Історико-літературний журнал : збірник*. Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2004. № 10. С. 65–73.
 13. Павлунік С. «Закоханий чорт» Олекси Стороженка та «Закоханий диявол» Жака Казота: спроба компаративного аналізу. *Слово і час*. Київ, 2006. № 9. С. 27–34.
 14. Погребенник В. Традиційна українська культура у творчості Олекси Стороженка. *Українська література в загальноосвітній школі*. Київ, 2008. № 4. С. 2–7.
 15. Решетуха С. Проза Олекси Стороженка: жанрово-стильові особливості : дисер. ... на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. 10.01.01 – українська література. Львів : Львівській національний університет імені Івана Франка, 2007. 188 с.

-
-
16. Стороженко О. Твори : в 2 т. Київ : Державне вид-во худ. літератури. 1957.
 17. Ушкалов Л. «Ходить Фауст по Європі...»: Українська література і чорт. *Що таке українська література: есеї*. Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. С. 86–92.
 18. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. *Зібрання творів* : у 50 т. Київ : Наук. думка, 1984. Т. 41. 679 с.
 19. Хропко П. Закоханість у національну старовину: Олекса Стороженко. *Дивослово*. Київ, 2001. № 11. С. 67–69.
 20. Чижевський Д. Історія української літератури. Тернопіль : Феміна, 1994. С. 355–458.
 21. Шевчук В. Феномен Олекси Стороженка: (до 200-річчя від дня народження). *Пам'ять століть*. Планета, 2009. № 3/4. С. 276–281.
 22. Янковська Ж. Фольклоризм української романтичної прози : монографія. Львів : НВФ «Українські технології», 2016. 610 с.

Семінарське заняття № 9

Фольклорний образ відьми в українській літературі XIX століття

План

1. Інтерпретація образу відьми у бурлескно-травестійній поемі «Енеїда» І. Котляревського.
2. Народні вірування у відьом як основа бурлескно-реалістичної повісті «Конотопська відьма» Г. Квітки-Основ'яненка.
3. Втілення переосмислених народних повір'їв в образі жінки-відьми у прозі О. Стороженка.
4. Психологізм в осмисленні образів нечистої сили в образку «Відьма» М. Коцюбинського.

Література

1. Вишневська Г. Вербальне втілення концепту «відьма» у творчій спадщині Тараса Шевченка та Олександра Олеся. *Шевченкознавчі студії*. 2011. Вип. 13. С. 205–212. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2011_13_33
2. Гамаш А. Інтерпретація фольклорного образу відьми в українській літературі XIX століття. *Вісник Львівського університету*. Серія філологічна. Львів, 1999. Вип. 27. Українська фольклористика. С. 120–125. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/philology/article/view/7576/7557>
3. Гончар О. «Конотопська відьма»: сучасне прочитання. *Слово і Час*. 2008. № 5. С. 34–40. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/131636>.

-
4. Данилюк-Терещук Т. Я. Образ відьми: літературна версія Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. 2019. № 2. С. 244–255. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2019_2_27
 5. Денисюк І. Любовні історії української белетристики. *Український декамерон. Дияволиця: Новели, повість*. К., 1993. Кн. 1. С. 387–388.
 6. Жайворонок В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. К.: Довіра, 2006. С. 48–63.
 7. Зубков С. Григорій Квітка-Основ'яненко: Життя і творчість. К., 1978. 368 с.
 8. Квітка-Основ'яненко Г. Повісті та оповідання. К., 1982. 389 с.
 9. Кметь В. Архетип відьми в українській літературі XIX – XX століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.01.01 – українська література. Львів, 2017. 20 с.
 10. Котляревський І. Енеїда. К.: Дніпро, 1968. 307 с.
 11. Коцюбинський М. Твори у семи томах. К., 1974. Т. 2. 384 с.
 12. Милорадович В. Українська відьма. Нариси з української демонології / упоряд., переклад і передм. О. Таланчук. Київ: Веселка, 1993. 72 с.
 13. Пастух Х. Творчість Олекси Стороженка в аспекті готичної поетики. *Українське літературознавство*. 2011. Вип. 73. С. 164–169. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UI_2011_73_16.
 14. Решетуха С. «Марко Проклятий» – роман-експеримент (міфологічний аспект). *Слово і час*. 2006. № 9. С. 34–40.
 15. Хропко П. Іван Петрович Котляревський: літературний портрет. К.: Держ вид. худ. літ., 1961. 101 с.
 16. Шевчук В. У світі фантазій українського народу. *Огнений змії*. К., 1990. С. 5–10.

Семінарське заняття № 10

***Осмислення жіночих образів кобзарських дум в опрацюванні
І. Карпенка-Карого, І. Нечуя-Левицького, М. Старицького та П. Куліша***

План

1. Маруся Богуславка – історична постать чи легендарна героїня українського епосу?
2. Фольклорність та історичність релігійно-історіософської поеми «Маруся Богуславка» П. Куліша. Вищість жіночого начала як цінність сутності людського буття в образі головної героїні.
3. Художнє осмислення історичного минулого українського народу в драмі «Маруся Богуславка» І. Нечуя-Левицького.

-
-
4. Літературна інтерпретація думи про Марусю Богуславку в однойменній історико-побутовій драмі М. Старицького.

Література

1. Біляцька В. Дослідження та художня інтерпретація думи Маруся Богуславка. *Актуальні проблеми української літератури і фольклору : зб. наук. праць Донецького нац. ун-ту*. Донецьк, 2012. № 17. С. 112–122.
2. Вертій О. Пантелеймон Куліш і народна творчість. Тернопіль : Підручники і посібники, 1998. 120 с.
3. Гончарук П. Суспільно-політичні та історичні погляди П. Куліша. До 110-ої річниці його світлої пам'яті (1819-1897) : монографія. Київ : ДАКККиМ, 2006. 264 с.
4. Гуляк А. Панько Куліш і народна творчість. Київ : УДПУ ім. М. П. Драгоманова, 1995. 52 с.
5. Дем'янівська Л. І. Карпенко-Карий: Життя і творчість. Київ : Либідь, 1995. 144с.
6. Дружбинський В. «Колиска моя, любий Богуславе...». *Дзеркало тижня*, 2004. № 30. С. 26-31.
7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 688 с.
8. Журавльова Н. Народнописенне слово у п'єсах І. Карпенка-Карого. *Матеріали всеукр. міжвуз. конф. «І. Карпенко-Карий. 150-річчя від дня народження»*. Кіровоград, 1995. С. 33–34.
9. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. 606 с.
10. Зеров М. Українське письменство XIX століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ : Дніпро, 1990. Т. 2. 570 с.
11. Івашків В. Українська романтична драма 30-80-х років XIX ст. Київ : Наукова думка, 1990. 142 с.
12. Історія української літератури XIX століття. У двох книгах : підручник / Жулинський М. Г. та ін. ; за ред. М. Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2006. Книга друга. 712 с.
13. Історія української літератури XIX століття. У трьох книгах : навчальний посібник / Яценко М. Т. та ін. ; за ред. М. Т. Яценка. Київ : Либідь, 1996.
14. Історія української літератури XIX століття (40-60, 70-90 роки) : підручник / Л. Дем'янівська та ін. ; за ред. В. Ф. Погребенника. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. 468 с.
15. Історія української літератури (70-90-х років XIX ст.) : у двох томах : підручник / Гнідан О. Д. та ін. ; за ред. О. Д. Гнідан. Київ : Логос, 1999. Т. 1. 614 с.

-
16. Капура О. Фольклоризм драматургії Пантелеймона Куліша та Михайла Старицького. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського: Філологічні науки*. 2013. № 4. С. 76–79.
 17. Карпенко-Карий І. Твори : у 3 т. Київ : Держлітвидав, 1963.
 18. Коломієць В. Художня трансформація фольклорних образів у творчості Михайла Старицького. *Народна творчість та етнографія*. 2004. № 5. С. 41–46.
 19. Кривуляк О. Художнє втілення національно-культурних поглядів П. Куліша. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Філософські науки. Кулішеві читання з філософії етнокультури* : збірник наукових праць. Чернігів, 2009. Вип. 66. С. 74–77.
 20. Кудря О. Етнопсихологічні мотиви у творчості Пантелеймона Куліша. *Літературознавчі студії. Київський нац. ун-т. ім. Т. Шевченка* : збірник наукових праць. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2020. Вип. 1 (59). С. 89-99.
 21. Куліш П. Твори в двох томах. Київ : Дніпро, 1989.
 22. Лавер О. Емоційно-марковані літературно-художні антропоніми у творах П. Куліша. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2010. С. 106-109.
 23. Лановик М., Лановик З. «Східні поеми» П. Куліша на перехресті азійського містицизму і європейського романтизму. *Слово і час*. 2019. № 8. С. 56–75.
 24. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність : посібник. Львів : Літопис, 2000. 614 с.
 25. Мороз Л. Деякі особливості трагедії в українській драматургії другої половини ХІХ ст. (фольклорна традиція і жанр). *Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст.* Київ : Наукова думка, 1986. С. 180–186.
 26. Нечуй-Левицький І. С. Зібр. творів : у 10 т. Київ : Наукова думка, 1965 – 1969.
 27. Новиков А. Образ української жінки-страдниці в п'єсах драматургів театру корифеїв. *Дивослово*. 2004. № 7. С. 55–58.
 28. Пойдіна М. Образи жінок в українській драматургії останніх десятиліть ХІХ століття. URL: http://www.rusnauka.com/15_APSN_2011/Philologia/8_88062.doc.htm
 29. Поліщук В. Михайло Старицький: методологічні аспекти творчості: монографічне дослідження. Черкаси : Брама, 2003. 100с.
 30. Поцюрко О. Українська національна самобутність та самоідентифікація у творчості П. Куліша. *Науковий вісник Нац. пед. ун-т*

ім. М. П. Драгоманова. Філософські науки. Київ : Гілея, 2019. Вип. 142 (3). Ч. 2. С. 126–129.

31. Працьовитий В. Українська історична драматургія : навчальний посібник. Львівський національний університет імені І. Франка. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені І. Франка, 2009. 209 с.
32. Приходько І. Тема національної зради у творчості І. Нечуя-Левицького. *Педагогічна думка*, 2010. № 3. С. 71–81.
33. Пуліна В. Етноментальні аспекти романтизму Пантелеймона Куліша. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : збірник наукових праць*. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2010. Вип. 24. С. 45–53.
34. Рибчак І. Образ Марусі Богуславки в українській літературі на прикладі «Думи про Марусю Богуславку» та однойменної драми Михайла Старицького. *Літературознавчі студії*, 2013. № 40 (2). С. 187–193.
35. Старицький М. Твори : у 8 т. Київ : Дніпро, 1963 – 1965.
36. Ткачук М. Романтичний світ творів Пантелеймона Куліша : навчальний посібник. Тернопіль : ТНПУ, 2014. 51 с.
37. Томашівський С. Маруся Богуславка в українській літературі: Історично-літературний нарис. Львів : Світ, 2011. 79 с.
38. Франко І. Іван Тобілевіч (Карпенко-Карий). Драми і комедії. Зібрання творів : у 50 т. Київ : Наук. думка, 1981. Т. 31.
39. Франко І. Жіноча неволя в руських піснях народних. Зібрання творів : у 50 т. Київ : Наук. думка, 1982. Т. 36.
40. Франко І. Іван Тобілевіч (Карпенко-Карий). Зібрання творів : у 50 т. Київ : Наук. думка, 1982. Т. 37.
41. Франко І. Література, її завдання і найважливіші ціхи. Зібрання творів : у 50 т. Київ : Наук. думка, 1980. Т. 26.
42. Франко І. Михайло Петрович Старицький. Зібрання творів : у 50 т. Київ : Наук. думка, 1982. Т. 33.
43. Цибаньова О. Лаври і терни: Життєвий і творчий шлях Михайла Старицького. Київ : Укр. держ. центр культур. ініціатив, 1996. 187 с.
44. Чернухіна О. Легендарні персонажі та історичні постаті В. Скотта і М.Старицького, способи їх художнього втілення. *Актуальні проблеми слов'янської філології: Міжвузівський збірник наукових статей. Лінгвістика і літературознавство*. Київ : Освіта України, 2008. Вип. 16. С. 275–285.
45. Шубравська О. Фольклорні елементи у п'єсах І. І. Карпенка-Карого. *Народна творчість та етнографія*. 1989. № 1. С. 41–47.

Семінарське заняття № 11
Міфологічні мотиви творчості Лесі Українки

План

1. Широка міфологічна джерельність неповторного феномену Лесі Українки.
2. Глибинне «перестворення» (В. Погребенник) української міфологічної стихії і підпорядкування її власне художнім концептам письменниці.
3. Індивідуальна інтерпретація світової міфології і фольклору.
4. Художнє осмислення біблійної міфологічності у творчому доробку Лесі Українки.

Література

1. Агєєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації : монографія. Київ : Либідь, 2000. 264 с.
2. Антофійчук В. Євангельські образи в українській літературі ХХ століття. Чернівці : Рута, 2000. 335 с.
3. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії ХІХ – початок ХХ століття: монографічне дослідження. Zielona Gora-Kijow: НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка, Wydawnictwo WSP im. Tadeusza Kotarbinskiego, Wydawnictwo VERBUM w Zielonej Gorze, 1999, 160 с.
4. Бичко А. Леся Українка: Світоглядно-філософський погляд. Київ : Український Центр духовної культури, 2000. 186 с.
5. Грабович Г. До історії української літератури (Дослідження, есеї, полеміка). Київ : Критика, 2003. 632 с.
6. Гуменюк В. Шлях до «Одержимої». Творче становлення Лесі Українки – драматурга : монографія. Сімферополь : «Таврія», 2002. 232 с.
7. Демська-Будзуляк Л. Драма свободи в модернізмі: Пророчі голоси драматургії Лесі Українки : монографія. Київ : Академвидав, 2009. 184 с.
8. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2006. 44 с.
9. Еліаде М. Священне і мирське; Міфи, сновидіння і містерії; Мефістофель і андрогін; Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання. пер. з нім., фр., англ. Г. Кьорян, В. Сахно. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. 591 с.
10. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. С. 500–532.
11. Забужко О. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. Київ : Комора, 2018. 656 с.
12. Задеснянський Р. Творчість Лесі Українки: критичні нариси. Мюнхен : Укр. критична думка, [б.р.]. 173 с.

-
13. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури : монографія. Київ : Академвидав, 2006. 504 с.
 14. Зеров М. Українське письменство XIX століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ : Дніпро, 1990. Т. 2. С. 359–401.
 15. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен. Львів : Літопис, 2004. 352 с.
 16. Ільницький М. На перехрестях віку : у трьох кн. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. Кн. III. 902 с.
 17. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у двох книгах : підручник / Гнідан О. Д. та ін. ; за ред. О. Д. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Книга 1. С. 181–246.
 18. Історія української літератури. Кінець XIX – поч. XXI ст. У 10 т. / за ред. Ковалів Ю. Київ : Академія
 19. Історія української літератури. У 12 томах / за наук. ред. М. Жулинського. Київ : Наукова думка, 2014. Т. 7. 532 с.
 20. Іщук-Пазуняк Н. Леся Українка: Ідея свободи України у спектрі світової цивілізації: розвідки і доповіді / упоряд. О. Леонтович, В. Погребенник. Київ : Видавництво імені Олени Теліги, 2008. 432 с.
 21. Козлітіна О. Єгипетський модус в творчості Лесі Українки: генеза, знакова парадигма, інтерпретація : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. МОНМС України, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка, Кіровоград, 2012. 20 с.
 22. Косач-Кривинюк О. Леся Українка: хронологія життя і творчости. Нью-Йорк : Українська вільна академія наук у США, 1970. 923 с.
 23. Кочерга С. Культурософія Лесі Українки. Семіотичний аналіз текстів : монографія. Луцьк : Твердиня, 2010. 656 с.
 24. Кухар Р. До джерел драматургії Лесі Українки : монографія. Ніжин, 2000. 268 с.
 25. Левченко Г. Міф проти історії: Семіосфера лірики Лесі Українки : монографія. Київ : Академвидав, 2013. 332 с.
 26. Леся Українка. Повне зібрання творів : у 14 томах. Київ : Комора+Смолоскип, 2021.
 27. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти / передм. Михайлини Коцюбинської. Київ : Смолоскип, 2011. 264 с.
 28. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму) : монографія. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 242 с.
 29. Мороз М. Літопис життя та творчості Лесі Українки. Київ : Наукова думка, 1992. 632 с.

-
-
30. Огнєва О. Східні стежки Лесі Українки [Статті та матеріали]. Луцьк : Волинська книга, 2007. 236 с.
 31. Одарченко П. Леся Українка: Розвідки різних років. Київ : Вид-во М. П. Коць, 1994. 240 с.
 32. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : монографія. Київ : Либідь, 1999. 447 с.
 33. Паньков А., Мейзерська Т. Поетичні візії Лесі Українки: онтологія змісту і форми : монографія. Одеса, 1996. 76 с.
 34. Піснею народною натхненні (Творча співпраця Лесі Українки та Климента Квітки): Матеріали. Статті. Дослідження. Луцьк : Волин. обл. друк., 2006. 144 с.
 35. Погребенник В. Фольклоризм української поезії (остання третина XIX – перші десятиліття XX століття) : посібник. Київ : Юніверс, 2002. 158 с.
 36. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. 392 с.
 37. Сверстюк Є. Міт Лесі Українки. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 36 с.
 38. Турган О. Українська література кінця XIX-початку XX ст. і античність (Шляхи сприйняття і засвоєння) : монографія. Київ, 1995. 174 с.
 39. Фрай Н. Великий код: Біблія і література / з англ. пер. Ірина Старовойт. Львів : Літопис, 2010. 362 с.
 40. Франко І. Леся Українка. Зібрання творів : у 50 т. Київ : «Наукова думка», 1981. Т. 31. С. 254–274.

Семінарське заняття № 12
Міфологізм і фольклоризм творчості
Олександра Олеся та Спиридона Черкасенка

План

1. Літературно-фольклорний синтез – найвищий естетичний вияв свідомої «художньої сили» творчості письменників-символістів.
2. «Поетичне язичництво» (П. Волинський) Олександра Олеся.
3. Психологічне опрацювання фольклорних джерел драматургії О. Олеся.
4. Міфопоетика драматургії С. Черкасенка.
5. Міфологічні відображення у ліриці та ліро-епосі Спиридона Черкасенка.

Література

1. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії кінця XIX – початку XX століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.02. Київ, 1992. 211 с.

-
2. Голомб Л. Три поети раннього українського модернізму: Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський : монографія. Ужгород : Ліра, 2011. 184 с.
 3. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Львів : Літопис, 1997. 299 с.
 4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 688 с.
 5. Зеров М. Українське письменство XIX століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ : Дніпро, 1990. Т. 2.
 6. Історія української літератури. Кінець XIX-початок XX ст.: у двох книгах : підручник / Гнідан О. Д. та ін. ; за ред. О. Д. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Книга 2. 496 с.
 7. Історія української літератури. Кінець XIX – поч. XXI ст. У 10 томах. Т. 1. У пошуках іманентного сенсу / за ред. Ю. Коваліва. Київ : Академія, 2013. 512 с.
 8. Калантаєвська Г. Творчість Спиридона Черкасенка 1907-1936 рр. у контексті доби (літературознавство, публіцистика, «мала» проза й сатира) : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук : 10.01.01 – українська література. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ : КНУ імені Т. Шевченка, 1996. 21 с.
 9. Ласло-Куцук М. Вогонь і слово: Космогонічний міф на Україні. Бухарест : Критеріон, 1992. 257 с.
 10. Малютіна Н. Українська драматургія кінця XIX – початку XX століття: аспекти родо-жанрової динаміки. Одеса : Астропринт, 2006. 351 с.
 11. Мошноріз М. Міфопоетика творчості Спиридона Черкасенка. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.01 – українська література. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2020. 218 с.
 12. Неврлий М. Олександр Олесь: життя і творчість. Київ : Дніпро, 1994. 173 с.
 13. Олесь О. Твори. У 2-х томах. Київ : Дніпро, 1990.
 14. Олійник О. Початки символізму в українській драмі (на матеріалі творчості О. Олесь та С. Черкасенка) : дисертація кандидата філологічних наук : 10.01.02. Київ : АН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка, 1994. 182 с.
 15. Погребенник В. Фольклоризм української поезії (остання третина XIX – перші десятиліття XX століття) : посібник. Київ : Юніверс, 2002. 158 с.
 16. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. 392 с.

-
-
17. Ржепецький Л. Спиридон Черкасенко. Постать у вирі історії. Миколаїв : Видавництво МФ НаУКМА, 2000. 60 с.
 18. Русова С. Спиридон Черкасенко, поет-педагог: з нагоди 25-ліття письменницької діяльності. Софія Русова: 3 маловідомого і невідомого. «Несторка української педагогічної літератури ...» / упорядники О. Джус, З. Нагачевська. Івано-Франківськ : Гостинець, 2006. Ч. 1. 456 с.
 19. Сverbілова Т. Від модерну до авангарду: жанрово-стильова парадигма української драматургії першої третини ХХ століття; Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України. Черкаси, 2009. 598 с.
 20. Синявська Л. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ століття: комунікативні стратегії : монографія. Одеса : КП ОМД, 2019. 302 с.
 21. Турган О. Українська література к. ХІХ – поч. ХХ ст. і античність (Шляхи сприйняття і засвоєння) : монографія. Київ: [б.в.], 1995. 174 с.
 22. Тхорук Р. Особливості поезики премодерністського вірша початку ХХ століття: рання лірика Олександра Олеся : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.01.06. Київ, 1996. 20 с.
 23. Франко І. Олесь. «З журбою радість обнялась». Зібрання творів : у 50 т. Київ : «Наукова думка», 1982. Т. 37. С. 224–227.
 24. Хороб С. Діалоги у відсвіті слова (Українська драматургія в типологічних зіставленнях). Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. 308 с.
 25. Черкасенко С. Твори : в 2 т. Київ : Дніпро, 1991.
 26. Чернова І. Міфопоетика творчості Олександра Олеся : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.01.01. Запоріжжя, 1999. 18 с.
 27. Школа В. Драматургія Спиридона Черкасенка (еволюція індивідуального стилю). Київ : Знання України, 2001. 130 с.
 28. Яременко В. Трагічний оптимізм: Літературний портрет Олександра Олеся. Київ : Веселка, 2003. 38 с.

Семінарське заняття № 13

***«Народні оповідання про опришків» В. Гнатюка,
«Кам'яна душа» І. Франка, «Камінна душа» Г. Хоткевича***

План

1. Художнє осмислення уснонародної творчості про опришків в українській літературі.
2. Формування феномену «творця золотого фонду» В. Гнатюка та його «Народних оповідань про опришків».
3. Художнє моделювання образів опришків у творчості письменників.

-
-
4. Місце художніх творів Івана Франка і Гната Хоткевича у літературному дискурсі доби кінця XIX – першої третини XX століття на опришківську тематику.

Література

1. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років XX ст. : монографія. Тернопіль : Джура, 2000. 340 с.
2. Арсенич П., Пелипейко І. Дослідники та краєзнавці Гуцульщини. Довідник. Косів : Писаний Камінь, 2002. 280 с.
3. Болабольченко А. Гнат Хоткевич. Київ : Щек, 2008. 223 с.
4. Будівський П. Олекса Довбуш в історії, фольклорі та літературі (проблема історичної та художньої правди). Київ : Бланк-Сервіс, 1999. 495 с.
5. Вдовиченко Л. Героїчна минувшина у творчості Гната Хоткевича (фольклорні та історичні джерела, їх інтерпретація) [Текст] : дис. канд. філол. наук : 10.01.01. Луганськ, Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка, 2004. 195 с.
6. Вертій О. Народні джерела творчості Івана Франка. Тернопіль : Підручники і посібники, 1998. 255 с.
7. Гнатюк В. Вибрані статті про народну творчість: на 110-річчя народження 1871-1981. Нью-Йорк: (б.в.), 1981. 287 с.
8. Горболіс Л. Парадигма народнорелігійної моралі в прозі українських письменників кінця XIX – початку XX ст. Суми : ВАТ «СОД Видавництво «Козацький вал», 2004. 199 с.
9. Грабовецький В. Легендарні опришки – лицарі Карпат (XVI – XIX ст.) в літописі та ілюстраціях. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2008. 464 с.
10. Гришаєнко Н. Видатний учений фольклорист. До 120-річчя з дня народження В. М. Гнатюка. *Українська мова і література в школі*. 1991. № 5. С. 17-25.
11. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Київ : Критика, 2006. 350 с.
12. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів : Наук. видав. Т-во «Академічний експрес», 1999. 280 с.
13. Дронь К. Міфологізм у художній прозі Івана Франка (імагологічний аспект) : монографія. Київ : Наукова думка, 2013. 240 с.
14. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 688 с.
15. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. 510 с.
16. Заяць Т. Образотворення у творах на гуцульську тематику: типологічне зіставлення: (На прикладі творів Гната Хоткевича та Станіслава

-
- Вінценза). *Вісник Житомирського педагогічного університету ім. І. Франка*. Житомир, 2004. Вип. 15. С. 232-235.
17. Зеров М. Українське письменство XIX століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ : Дніпро, 1990. Т. 2. 570 с.
 18. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: у двох книгах : підручник / Гнідан О. Д. та ін. ; за ред. О. Д. Гнідан. Київ : Вища школа, 2003. Книга 2. 496 с.
 19. Історія української літератури. Кінець XIX – поч. XXI ст. У 10 томах. Т. 2, Т. 5 / за ред. Ковалів Ю. Київ : Академія, 2013. 624 с.
 20. Кирчів Р. Міфологія Івана Володимира Гнатюка / Гнатюк В. Нариси української міфології. Львів : ІН НАНУ, 2000. С. 36-46.
 21. Комаринець Т. Іван Франко, українські романтики та їх фольклористична концепція. *Твори*. Львів, 1999. С. 211–222.
 22. Кошова І. «Ой Марусе, камінная душе!» «Камінна душа» Г. Хоткевича: проблематика, система образів, символи. *У полоні слова: Інтерпретації художніх текстів*. Черкаси, 2008. С. 89–98.
 23. Куца О. Володимир Гнатюк на «перехресних стежках» української літератури. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Літературознавство. Тернопіль, 2016. Вип. 44. С. 6–11.
 24. Лаврик О. Проблема національного характеру у творчості Гната Хоткевича : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01. Харків : Харківський національний ун-т ім. В. Н. Каразіна, 2004. 201 с.
 25. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність : посібник. Львів : Літопис, 2000. 614 с.
 26. Мацевко-Бекерська Л. Українська мала проза кінця XIX – початку XX століть у дзеркалі нараторології : монографія. Львів : Сплайн, 2008. 408 с.
 27. Мишанич О. Роль Володимира Гнатюка в літературному процесі Закарпаття кінця XIX – першої чверті XX ст. *Карпати нас не розлучать: Літ.-критич. ст. і дослідження*. Ужгород, 1993. С. 130–149.
 28. Осьмак Н. Художнє моделювання амбівалентного характеру опришка в повісті «Камінна душа» Гната Хоткевича. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2016. Вип. 2. С. 210-213. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2016_2_42
 29. Пелипейко І. Гуцульщина в літературі: довідник. Косів : Писаний Камінь, 1997. 112 с.
 30. Пилипчук С. Фольклористична концептосфера Івана Франка : монографія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 466 с.

-
-
31. Погребенник Ф. Гуцульській світ у творчості Гната Хоткевича. *Визвольний шлях*. 1996. № 2. С. 233–238.
 32. Різниченко О. Гнат Хоткевич: естетика як триб життя. Дивосвіт Гната Хоткевича: аспекти творчої спадщини: матеріали науково-практичної конференції / упор. і ред. М. Черемський. Харків: Форт, 1998. С. 22–36.
 33. Сабат Г. До проблеми фольклористичних студій Івана Франка та Володимира Гнатюка. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Літературознавство. Тернопіль, 2011. № 33. С. 159–165.
 34. Салій О. Вияви еросу в гуцульських текстах Ольги Кобилянської і Гната Хоткевича. *Актуальні проблеми слов'янської філології*. Серія: лінгвістика і літературознавство: міжвуз. зб. наук. ст. Бердянськ: БДПУ, 2013. Вип. XXVII. Ч. 3. С. 272–273.
 35. Салій О. Дорога до смерті: танатологічний аспект осягнення гуцульського тексту. *Вісник Маріупольського державного університету*. Сер.: Філологія. 2013. Вип. 8. С. 108–116.
 36. Салій О. Проблематика добра і зла в гуцульській прозі Івана Франка і Гната Хоткевича. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філологічна. 2013. Вип. 58. С. 42–60.
 37. Фіжделюк М. Екзистенційна матриця образу гуцула у прозі Гната Хоткевича. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Слов'янська філологія. Чернівці, 2015. Вип. 770. С. 120–123.
 38. Франко І. Зібрання творів: у 50 т. Київ: «Наукова думка», 1976–1986.
 39. Хоткевич Г. Камінна душа. Твори: у 2-х тт. Київ: Дніпро, 1966.
 40. Юречко О. Психологічне «окаменіння» у драмі Івана Франка «Кам'яна душа». *Дивослово*. 2016. № 10. С. 52–54.
 41. Яценко М. Володимир Гнатюк: набутки й уроки. *Слово і час*. 1991. № 5. С. 31–36.

Семінарське заняття № 14

Творче переосмислення обрядів та ритуалів у художніх творах українських письменників

План

1. Архаїка ритуалу/обряду: концептуальні аспекти.
2. «Юрїївський» обряд у повісті «Камінна душа» та календарна обрядовість у п'єсі «Гуцульський рік» Гната Хоткевича.
3. Ритуальні дієства (викурювання-вигнання русалок та ін.) у драмі «Над Дніпром» Олександра Олеся.
4. Обрядовість у повісті «Тіні забутих предків» (ритуал розпалювання ватри, ворожіння на Юрія, обряд святвечора, похоронний ритуал тощо).

-
5. Архаїчний звичай «добровільної смерті» в оповіданні Михайла Коцюбинського «Що записано в книгу життя».
 6. Купальські обряди в повісті «В неділю рано зілля копала» Ольги Кобилянської.
 7. Художнє осмислення весільного обряду в повісті Івана Франка «Великий шум».

Література

1. Бестюк І. «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського: феномен тексту в контексті неоміфологізму української літератури початку ХХ століття : дис. на здоб. наук. ст. к. філол. н. за спеціальністю 10.01.01 – українська література. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Харків, 2006. 208 с.
2. Бестюк І. Мотив танцю як ритуал переходу («Тіні забутих предків» М. Коцюбинського). *Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство. Збірник наукових праць. Випуск XV. Рівне : Перспектива, 2005. С. 28–38.*
3. Бикова Т. Особливості літературної рецепції гуцульської народної міфології в українському письменстві першої половини ХХ ст. *Сучасні літературознавчі студії. 2011. Вип. 8. С. 351–360.*
4. Васильчук М. Художній дискурс Гуцульщини в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст. : монографія. Івано-Франківськ, 2018. 464 с.
5. Горинь Г. Звичаї та обряди. *Берви*. URL: <http://bervy.org.ua/2013/05/zvychaji-ta-obryady/>
6. Дей О. Іван Франко і народна творчість. Київ, 1955. 297 с.
7. Денисюк І. Українське весілля на Берестейщині. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Львів, 1999. Вип. 27. Українська фольклористика. С. 182–184.*
8. Дмитренко Н. Музичні ремінісценції та засоби творення художнього образу в літературній спадщині Ольги Кобилянської. *Manuscript: Класична спадщина і сучасний літературний процес. К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. № 1. С. 33–53.*
9. Климчук Ф. Традиційне весілля села Симоновичі. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Львів, 1999. Вип. 27. Українська фольклористика. С. 185–275.*
10. Кобилянська О. В неділю рано зілля копала. *Твори*. Сімферополь, 1971. 462 с.
11. Ковальчук С. Гнат Хоткевич і його повість «Камінна душа». *Камінна душа*. К., 1958. 336 с.
12. Лисюк Н. Міфологічний хронотоп. К. : Український фітосоціологічний центр, 2006. 200 с.

-
13. Майборода Н. Неоромантичний характер драматичних творів Олександра Олеся. *Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки*. 2004. № 3. С.129–132.
 14. Марків Р. Фольклоризм повісті Івана Франка «Великий шум». *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2010. Вип. 43. С. 216–226.
 15. Мостова Л. Роль образів-символів у розкритті ідейного змісту повісті І. Я. Франка «Великий шум». *Українське літературознавство : респ. міжвід. наук. зб.* Львів, 1985. Вип. 44. С. 74–79.
 16. Обряди і весільні пісні люду руського в селі Лолин Стрийського повіту. Зібрала О. Рошкевич. Опрацював І. Франко. 1886. *Весілля : у 2-х кн.* / упор. М. М. Шубравська. Київ : Наукова думка, 1970. С. 73–125.
 17. Олесь О. Твори : в 2 т. (Упоряд., авт. приміт. Р. П. Радишевський). К. : Дніпро, 1990. Т. 2: Драматичні твори. Проза. Переклади. 683 с.
 18. Партола Я. Жанрово-стильові особливості драматургії Гната Хоткевича. *Дивосвіт Гната Хоткевича. Аспекти творчої діяльності*. Х., 1998. С. 83–90.
 19. Пряникова Ю. Міфологічні елементи в повісті О. Кобилянської «В неділю рано зілля копала». *Магістеріум*. Вип. 4. Літературознавчі студії / [упоряд. Кравченко А. Є. ; редкол. : В. П. Моренець (голова) та ін.] ; Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ : Стило, 2000. С. 41–44.
 20. Салій О. Гуцульський текст у прозі Гната Хоткевича: ейдоси і топоси. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Луцьк : Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. № 11. С. 206–222.
 21. Саяпіна Т. Міфопоетика творчості М. М. Коцюбинського. Автореф. дис. на здобуття наук. ст. канд. філол. наук. Запорізький державний університет. Запоріжжя, 2000. 20 с.
 22. Франко І. Великий шум. *Зібр. творів : у 50 т.* Київ : Наукова думка, 1979. Т. 22. С. 208–317.
 23. Хоткевич Г. Твори : у 2 т. К. : Дніпро, 1966. Т. 2. 602 с.
 24. Чернова І. Від первісного до синтезованого синкретизму: синтез мистецтв у творчості Олександра Олеся. *Вісник Запорізького державного університету. Сер.: Філологічні науки*. 2001. № 1. С. 134–139.

Семінарське заняття № 15
Міфолофольклорний бестіарій літератури модернізму
(творчість О. Кобилянської, С. Черкасенка, П. Тичини)

План

1. Фольклорний бестіарій та його олітературнення в українському письменстві.
2. Семантична і функціональна парадигма народного бестіарію у творчості Ольги Кобилянської.
3. Художнє неосимволістське осмислення міфолофольклорного тваринного світу в доробку Спиридона Черкасенка.
4. Модернізація поетики традиційного бестіарію у письменстві Олександра Олеся.

Література

1. Антологія українського міфу: Тотемічні міфи : у 3-х тт. / зібрав та упорядкував В. Войтович. Тернопіль : Навчальна книга Богдан. 2006.
2. Балушок В. Обряди ініціацій українців та давніх слов'ян. Львів; Нью-Йорк : Вид-во М. П. Коць, 1998. 216 с.
3. Бровко О. Жанрова матриця бестіарію в сучасній літературі. *Синопсис: текст, контекст, медіа*. 2016. № 1 (13). С. 42–48.
4. Буркут К. Зіставно-порівняльна характеристика словесно-образних систем О. Олеся, П. Тичини, М. Рильського : дисертація канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2003. 193 с.
5. Василько З. Символіка фольклорного образу. Львів : «ДПА Друк», 2004. 392 с.
6. Вовк Ф. Студії з української етнографії та антропології / упорядник О. О. Савчук. Харків : Видавець Савчук О. О., 2015. 464 с.
7. Гайдук С. Поняття бестіарію та його рецепція в українському літературознавстві. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки*. 2012. № 15. С. 50–58.
8. Галайчук В. Традиційні демонологічні уявлення українців про домашніх духів : монографія. Львів, 2021. 452 с.
9. Глушко М. Генезис тваринного запрягу в Україні (Культурноісторична проблема). Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003. 448 с.
10. Дашкевич В. До питання про заложних тварин в уявленнях українського народу. *Українці: народні вірування, повір'я, демонологія*. Київ : Либідь, 1991. С. 527–539.

-
11. Довбуш О. Літературні спроби налагодження спілкування з природою: погляд екокритика. Комунікація у сучасному соціумі: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 8 червн. 2018 р. / за ред. Микитенко Н. О., Морської Л. І., Яхонтової Т. В. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. С. 104–105.
 12. Єрмоленко А. Соціальна етика та екологія. Гідність людини – шанування природи. Київ: Лібра, 2010. 416 с.
 13. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 688 с.
 14. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. 606 с.
 15. Зеров М. Українське письменство XIX століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ: Дніпро, 1990. Т. 2.
 16. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: у двох книгах: підручник / Гнідан О. Д. та ін.; за ред. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005–2006.
 17. Історія української літератури. XX століття: у двох книгах: навчальний посібник / за редакцією чл.-кор. АН України В. Г. Дончика. Київ: Либідь, 1994. Кн. 1. 784 с.
 18. Історія української літератури. XX – поч. XXI ст.: у трьох томах: навчальний посібник / Кузьменко В. І. та ін. Київ: Академія, 2013 – 2014.
 19. Історія української літератури. Кінець XIX – поч. XXI ст. У 10 томах. Том перший. У пошуках іманентного сенсу / за ред. Ковалів Ю. Київ: Академія, 2013. 512 с.
 20. Кобилянська О. Зібрання творів: у 10 томах. Чернівці: Букрек, 2013–2023.
 21. Ковалів Ю. Бестіарій. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. Київ: Видавничий центр «Академія». 2007. Т. 1. 607 с.
 22. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність: посібник. Львів: Літопис, 2000. 614 с.
 23. Левченко Г. Психоаналітична інтерпретація прози Ольги Кобилянської: дисер. на здобуття наук. ст. канд. філол. наук; Житомирський державний університет імені Івана Франка. 10.01.01 українська література. Житомир, 2005. 207 с.
 24. Левчук О. Зооморфні образи українського фольклору: історія і методологія дослідження. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*: зб. наук. праць / відп. ред. І. В. Сабадош. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2011. Вип. 15. С. 173–178.
 25. Марків Р. Міфологічний фольклоризм в українській літературі початку XX століття (на матеріалі творів Ольги Кобилянської, Михайла Коцюбинського, Лесі Українки): дисер. на здобуття наук. ст. канд.

-
- філол. наук ; Львівській національний університет імені Івана Франка. 10.01.07 – фольклористика. Львів, 2008. 222 с.
26. Мошноріз М. Міфопоетика творчості Спиридона Черкасенка : дисер. на здобуття наук. ст. канд. філол. наук зі спеціальності 10.01.01 – українська література ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2020. 218 с.
27. Мусіхіна Л. Звірорлов: Міфологема тваринного світу українців. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2013. 192 с.
28. Погребенник В. Фольклоризм української поезії (остання третина ХІХ – перші десятиліття ХХ століття) : посібник. Київ : Юніверс, 2002. 158 с.
30. Полторацька А. Тварина в екзистенційній кризі людини. *Літературний процес : методологія, імена, тенденції*. 2020. № 16. С. 41–47.
31. Романова О. Трансформація уявлень про лісову демонологію в традиційних віруваннях українців ХІХ–ХХ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.05 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2019. 20 с.
32. Семенюк К. Творчість Ольги Кобилянської: калокагативне світовідчуття : дисер. на здобуття наук. ст. канд. філософ. наук. 09.00.08 – естетика. Київ, 2005. 167 с.
33. Сліпушко О. Давньоукраїнський бестіарій (звірорлов): Національний характер, суспільна мораль і духовність давніх українців у тваринних архетипах, міфах, символах, емблемах. Київ : Дніпро, 2001. 144 с.
34. Тичина П. Зібрання творів : у дванадцяти томах. Київ : Наукова думка, 1983 – 1986.
35. Українська екологічна енциклопедія / за ред. Р. Дяківа. Київ, 2006. 410 с.
36. Фока М. Синкретизм образного світу Павла Тичини : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література». Кіровоград, 2009. 203 с.
37. Черкасенко С. Твори : в 2 томах. Київ : Дніпро, 1991.
38. Шестопалова Т. Міфологеми поезії Павла Тичини: спроба інтерпретації : дис. ... на здобуття наук. ст. канд. філол. наук : спец. 10.01.01 – українська література. Луганськ, 2001. 199 с.
39. Якименко А. Аксіологія тваринного світу як проблема міжкультурної взаємодії. Національна культура: єдність у різноманітності : зб. наукових праць / редкол. Ю. П. Богуцький та ін. Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2012. С. 150–158.
40. Якименко А. Антропоморфізація образу тварини в сучасній культурі. *Філософські проблеми сучасності*. Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції : статті й тези / редкол. Г. Д. Берегова,

Е. М. Герасимова, Т. В. Лень та ін. Херсон : РВВ «Колос», 2014. С. 260–261.

Семінарське заняття № 16
Міфологічні образи й мотиви лірики Б.-І. Антонича

План

1. Архетипні образи й міфологеми у поетичній творчості Б.-І. Антонича.
2. Астральні й солярні образи-символи у ліриці поета.
3. Зв'язок творчості автора з дохристиянською міфологією лемків. Трансформація фольклорних першооснов.

Література

1. Антонич Б.-І. Національне мистецтво. *Україна: Наука і культура*. Вип. 24. К., 1990. С. 230–239.
2. Антонич Б.-І. Поезії. Київ : Рад. письменник 1989. 454 с.
3. Бернадська Н. Богдан-Ігор Антонич. Основні віхи життя і творчості. «Автобіографія». «Привітання життя». «Три перстені». «Пісня про незнищенність матерії». «Ротації». *Українська літератур ХХ ст.* : навч. посіб. Київ, 2002. С. 40–46.
4. Білик В. Деякі міфологічні образи й мотиви поезії Богдана-Ігоря Антонича. *Вісник Львівського університету*. Серія філологічна. Львів, 1999. Вип. 27. Українська фольклористика. С. 126–132. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/philology/article/view/7577/7558>
5. Весни розспіваної князь. Слово про Антонича: статті, есе, спогади, листи, поезії / упоряд. М. М. Ільницький, Р. М. Лубківський ; передм. Л. М. Новиченка. Львів : Каменярь, 1989. 430 с.
6. Гажева І. Міфопоетична символіка дерев у ліриці Б.-І. Антонича. *Молодь і ринок*. 2013. № 5. С. 95–99.
7. Ільницький М. Б.-І. Антонич: нарис життя і творчості. К., 1991. 207 с.
8. Ільницький М. Образ нічного неба: архетип місяця у поезії Б.-І. Антонича, Ф. Г. Лорки та І. Калинця. *Дивослово*. 2003. № 10. С. 2–5.
9. Кісь Р. Ерос і водна стихія. *Сучасність*. 1994. № 1. С. 83–98.
10. Кобиш Т. Поезія Богдана-Ігоря Антонича: ліричні мотиви й образи: урок української літератури. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2013. № 2. С. 13–19.
11. Кримський С. Архетипи української культури. *Феномен української культури: методологічні засади осмислення*. К. : Фенікс, 1996. С. 91–112.

-
12. Манян Л. Аналіз творчості Богдана-Ігоря Антонича. *Українська мова та література*. 2014. № 21. С. 25–28.
 13. Мафтин Н. На березі вічності: модель художнього світу Богдана-Ігоря Антонича. *Слово і час*. 2008. № 6. С. 51–56.
 14. Новикова М. Міфосвіт Антонича. Вибране / передм. М. О. Новикової. К., 2003. 376 с.
 15. Новикова М. Міфосвіт Антонича: біос та етос. Міфи та місія. К., 2005. 432 с.
 16. Новикова М. Прасвіт українських замовлянь. Українські замовляння / упоряд. М. Н. Москаленко ; авт. передм. М. О. Новикова. К. : Дніпро, 1993. 309 с.
 17. Павличко Д. Перстень життя: літературний портрет Б.-І. Антонича. Київ : Веселка, 2003. 46 с.
 18. Пономаренко О. Астральна символіка в поезії Б.-І. Антонича: (децентралізовані образи світил). *Слово і час*. 2004. № 5. С. 30–37.
 19. Пономаренко О. Мотиви колядок, щедрівок та веснянок у поезії Б.-І. Антонича. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2005. № 7. С. 46–55.
 20. Пономаренко О. Образ сонця в поезії Б.-І. Антонича і Т. Шевченка: взаємоперетікання християнських і язичницьких мотивів. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 51–56.
 21. Привалова С. Символізм поезії Богдана-Ігоря Антонича. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2011. № 6. С. 8–11.
 22. Соловей Е. Типологія української філософської лірики ХХ ст. Міфософська типологічна лінія [Б.-І. Антонич, В. Свідзинський]. *Українська філософська лірика*. Київ, 1999. С. 115–182.
 23. Старинська Г. Засоби творення художнього міфосвіту Б.-І. Антонича: нове прочитання поезії митця. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 25–26. С. 57–65.
 24. Чайка М. Міфологічний аспект збірки Б.-І. Антонича «Зелена Євангелія». *Сучасна філологічна наука в національному відродженні* : матер. звіт. наук. конф. викладачів, аспірантів, студентів. присвяченої пам'яті професора Т. Комаринця. Львів, 1994. С. 92.
 25. Шестопалова Т. Кореляція понять «архетипний образ – міфологема – символ – міф» (на прикладі поезії П. Тичини). *Наукові записки НаУКМА*. Т. 17: Філологія. 1999. С. 37–41.

Семінарське заняття № 17
Міфомислення письменників «Покутської трійці»

План

1. «Екзотична» міфопоетика Покуття у літературному процесі кінця XIX – початку XX століття.
2. Міфологічна першоснова літературно-естетичного життя В. Стефаника.
3. Трансформація міфологем у художній творчості М. Черемшини.
4. Формально-змістові перетворення національно-міфологічних детермінант у доробку Л. Мартовича.

Література

1. Василь Стефаник: «І все, що я писав, мені боліло...»: інформ.-бібліогр. есе / уклад. Н. В. Корабльова. Маріуполь, 2021. 32 с.
2. Василь Стефаник – художник слова / ред. В. В. Грещук та ін. Івано-Франківськ, 1996. 272 с.
3. Глибини художнього простору Леся Мартовича: бібліографічний покажчик. Івано-Франківськ, 2021. 24 с.
4. Голянич М. Внутрішня форма слова і дискурс: монографія. Івано-Франківськ: Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2006. 494 с.
5. Горак Р. Василь Стефаник. У 3-х книгах. Львів: Априорі, 2015-2022.
6. Горак Р. Лесь Мартович: біографія. Львів: Априорі, 2021. 516 с.
7. Горболіс Л. Парадигма народнорелігійної моралі в прозі українських письменників кінця XIX – початку XX ст. Суми: ВАТ «СОД Видавництво «Козацький вал», 2004. 199 с.
8. Гоян Я. Дорога: літературний портрет Василя Стефаника. Київ: Веселка, 2005. 70 с.
9. Гоян Я. Чистий як душа українця: літературний портрет Марка Черемшини. Київ: Веселка, 2004. 31 с.
10. Грушевський М. Історія української літератури: у 6 т. 9 кн. Київ: Либідь, 1993 – 1996.
11. Гуйванюк М. Марко Черемшина: невідоме й призабуте: Наукові розвідки, републікації, документи. Снятин: Прут Принт, 2007.
12. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів: Наук.-видав. Т-во «Академічний експрес», 1999. 280 с.
13. Донцов Д. Літературна есеїстика. Дрогобич: Відродження, 2010. 688 с.
14. Єрмак В. Творча історія поезій у прозі Василя Стефаника: монографія. Київ: Наукова думка, 2016. 147 с.
15. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ: Феміна, 1995. 688 с.

-
-
16. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період. Київ : Комора, 2020. 192 с.
 17. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. 606 с.
 18. Захарова В. Художнє вираження психологізму в новелах Василя Стефаника : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 123 с.
 19. Зеров М. Українське письменство XIX століття. Твори в двох томах: історико-літературні та літературознавчі праці. Київ : Дніпро, 1990.
 20. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у двох книгах : підручник / Гнідан О. Д. та ін. ; за ред. О. Д. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Книга 1. 624 с.
 21. Історія української літератури. Кінець XIX-поч. XXI ст. У 10 томах. Т. 1 / за ред. Ковалів Ю. Київ : Академія, 2013. 624 с.
 22. Качкан В. «Хай святиться ім'я твоє: Історія української літератури і культури в персоналіях (XIX – XX ст.). Львів, 2004. Кн. 6–7. 720 с.
 23. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність : посібник. Львів : Літопис, 2000. 614 с.
 24. Лях Т. Творчість Марка Черемшини у контексті західноукраїнської новелістики: жанрово-стильові тенденції. Ужгород : Гражда, 2015. 200 с.
 25. Маланюк Є. Книга спостережень: Проза. Торонто : Гомін України, 1962. 527 с.
 26. Марків Р. Фольклор і література: форми діалогу (Фольклоризм в українській літературі кінця XIX – початку XX століття) : монографія / відп. ред. Василь Івашків. Львів : ПАІС, 2013. 291 с.
 27. Черемшина М. Твори в 2 томах. Київ : Наукова думка, 1974.
 28. Миронюк В. Поетика прози Марка Черемшини : дис. ... на здобуття наук. ст. канд. філол. наук зі спеціальності 10.01.06 – теорія літератури. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2008.
 29. Мартович Л. Зібрання творів у 2-х томах. Івано-Франківськ : ЛІК, 2015.
 30. Марчук Г. Сатира Леся Мартовича в контексті сатиричних жанрів доби. Київ : ІВЦ Держкомстату України, 1999. 141 с.
 31. Матвійшин В. Український літературний європеїзм : монографія. Київ : Академія, 2009. 264 с.
 32. Мацевко-Бекерська Л. Українська мала проза кінця XIX – початку XX століть у дзеркалі нараторології : монографія. Львів : Сплاین, 2008. 408 с.

-
-
33. Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича : монографія. Київ : Темпора, 2012. 580 с.
 34. «Покутська трійця» в загальноукраїнському літературному процесі кінця XIX – початку XX століття : збірник наукових праць. Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2006. 494 с.
 35. «Покутська трійця» й літературний процес в Україні кінця XIX – початку XX століть: (До 130-річчя з дня народження Василя Стефаника і Леся Мартовича) : матеріали наукової конференції. 14-15 травня 2001 року. Дрогобицький державний педагогічний ун-т ім. І. Франка. Дрогобич : Вимір, 2001. 426 с.
 36. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. 392 с.
 37. Равлюк В. Спогади про «Покутську трійцю» / упор., передм., прим., коментарі В. Харитона. Снятин : Прут Принт, 2006.
 38. Рудницький М. Від Мирного до Хвильового. Між ідеєю і формою. Київ : Відродження, 2009. 502 с.
 39. Славутич Я. Меч і перо. Вибрані дослідження. Статті та спогади. Київ : Дніпро, 1992. 496 с.
 40. Стефаник В. Зібрання творів: у 3 т. у 4-х кн. Івано-Франківськ, 2020.
 41. Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль : ТНПУ, Медобори, 2007. 464 с.
 42. Франко І. Зібрання творів : у 50 т. Київ : «Наукова думка», 1976-1986.
 43. Хороб С. Літературно-мистецькі знаки життя: Літературознавчі й театрознавчі статті, дослідження і публіцистика. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2009. 390 с.
 44. Хоцянівська І. Мистецтво сатири Леся Мартовича. Київ, 1999. 178 с.
 45. Черненко О. Експресіонізм в творчості Василя Стефаника. Мюнхен : Сучасність, 1989. 280 с.

Семінарське заняття № 18

Літературне життя народної балади «Ой не ходи, Грицю»: проблема олітературення сюжету і жанру

План

1. Балада «Ой не ходи, Грицю»: тема, сюжет, образність, авторство.
2. Різноманітне олітературення сюжету балади:
 - а) у літературній баладі («Чарівниця» Л. Боровиковського, «Коло гаю в чистім полі» Т. Шевченка, «Розмай» С. Руданського),

-
- б) у драматичній поемі («Чураївна» В. Самійленка, «Дівчина з легенди» Л. Забашти),
в) у драмі («Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці» М. Старицького),
г) у повісті («В неділю рано зілля копала» О. Кобилянської),
г) в історичному романі у віршах («Маруся Чурай» Ліни Костенко).

Література

1. Александрова Г. Порівняння як аргумент: «Своє» і «чуже» у п'єсах М. Старицького. *Дивослово*. 2005. № 12. С. 27–31.
2. Бажан М. Поема про кохання і безсмертя. *Твори* : в 4 т. К., 1985. Т. 4. С. 340–343.
3. Бондар М. Степан Руданський. Історія української літератури ХІХ століття : у 3 кн. Кн. 2.: 40-ві – 60-ті роки ХІХ ст. К. : Либідь, 1996. С. 165–181.
4. Боровиковський Л. Повне зібрання творів. К., 1967. 280 с.
5. Голікова Н. Лінгвокультурема «Маруся Чурай» в українській літературі ХІХ – ХХ ст. *Культура слова*. 2020. № 92. С. 36–51.
6. Гончарук М. Л. Текстологічні питання творчості С. Руданського. Питання текстології : поезія / відп. ред. С. Д. Зубко. К., 1977. С. 306–368.
7. Горнятко-Шумилович А. Символ тополі в поезії Тараса Шевченка. *Studia Ukrainica Posnaniensia*. 2016. Том. 4. Рр. 211–217. URL: https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Studia_Ukrainica_Posnaniensia/Studia_Ukrainica_Posnaniensia-r2016-t4/Studia_Ukrainica_Posnaniensia-r2016-t4-s211-217/Studia_Ukrainica_Posnaniensia-r2016-t4-s211-217.pdf
8. Дах М. Деякі аспекти олітературення народної балади «Ой не ходи, Грицю...». *Українське народознавство: Стан і перспективи розвитку на зламі віків*. Матеріали міжнародних науково-практичних читань, присвячених пам'яті українського фольклориста Михайла Пазяка. Київ, 2000. С. 162–164.
9. Дах М. Літературне життя народної балади «Ой, не ходи, Грицю». Проблема олітературення сюжету і жанру. *Вісник Львівського університету*. Серія філологічна. Львів, 1999. Вип. 27. Українська фольклористика. С. 112–119. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/philology/article/view/7575/7556>
10. Дах М. Новаторство фольклоризму О. Кобилянської (на матеріалі повісті «В неділю рано зілля копала...»). *Науковий вісник Чернівецького університету*. Чернівці : Рута, 1999. Вип. 58–59: Слов'янська філологія. С. 69–70.
11. Єременко О. Українська балада ХІХ століття (історія жанру). Суми : ВВП «Мрія-1», 2004. 216 с.

-
12. Забашта Л. Дівчина з легенди. URL: <https://drive.google.com/file/d/1qujtLeUyN3sgsXL5-z6J-00GKsjNOntv/view>
 13. Ільницький М. Якби знайшлась неопалима книга... *Безперервність руху*: Літ.-крит. статті. К., 1983. № 2. С. 75–76.
 14. Кобилянська О. «В неділю рано зілля копала...». *Твори* : в 5 т. К., 1963. Т. 3. С. 135–314.
 15. Кобринська Н. Не ходи, Грицю, на вечорниці. Вибрані твори. К., 1980. 446 с.
 16. Костенко Л. Маруся Чурай: історичний роман у віршах. Київ : Веселка, 1990. 159 с.
 17. Лапко О. А. Особливості художнього конфлікту в драматургічних інтерпретаціях фольклорної балади «Ой не ходи, Грицю» (на матеріалі п'єс К. Тополі, В. Александрова, М. Старицького). *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки*. 2013. № 4 (3). С. 127–134. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vluf_2013_4%283%29__19.
 18. Особистість Марусі Чурай і пісенна традиція Житомирщини. *Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем*. № 13. Житомир, 2005. С. 62–74. URL: http://library.zu.edu.ua/vz/13/Vg_2005_13_11.pdf
 19. Руданський С. *Твори* : в 3-х тт. К. : Наукова думка, 1972. 456 с.
 20. Самійленко В. І. Поетичні твори. Прозові твори. Драматичні твори. Переспіви та переклади. Статті та спогади. Київ : Наукова думка, 1990. С. 300–370.
 21. Святовець В. Поет-романтик Левко Боровиковський. *Твори*. К., 1980. С. 5–14.
 22. Сипливець С. Історія України й історія кохання в драматичній поемі Володимира Самійленка «Чураївна». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 9. С. 6–10.
 23. Сипливець С. Неоромантичні риси в драматичній поемі «Чураївна» Володимира Самійленка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 10. С. 5–8.
 24. Старицький М. *Твори* : в 6 т. Т. 2: Драматичні твори. К. : Дніпро, 1989. 575 с.
 25. Ткачук М. Романтичний дискурс Левка Боровиковського: літературний портрет. Київ : КНТ, 2018. 167 с.
 26. Филипович П. Історія одного сюжету («У неділю рано зілля копала» О. Кобилянської). *Літературно-критичні статті*. К., 1991. С. 157–196.
 27. Шевченко І. Особливості художньої реалізації баладного сюжету в драмі Михайла Старицького «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці». *Вісник*

Семінарське заняття № 19
***Кобзарська дума «Втеча трьох братів з города Азова,
з турецької неволі» та «Дума про братів неазовських» Ліни Костенко***

План

1. Особливості реалізації фольклорного матеріалу у творчості Ліни Костенко.
2. Художнє осмислення «зради» як фатуму української нації у драматичній поемі.
3. Специфіка характеротворення братів у фольклорному і авторському варіантах (порівняльна характеристика).
4. Фольклорний трагізм як вияв філософсько-психологічного інтелектуалізму Ліни Костенко.

Література

1. Барабаш С. Творчість Ліни Костенко в ідейно-художньому контексті літературної доби : дис. д-ра наук : 10.01.01. Кіровоград, 2004. 382 с.
2. Башкирова О. Діалог із фольклорною традицією у віршуванні Ліни Костенко. *Слово і час*. 2004. № 11. С. 90–93.
3. Витрикуш Г. І. Минуле України в творчості Ліни Костенко і Василя Симоненка. *Іван Огієнко і сучасна наука та освіта*. Кам'янець-Подільський, 2008. 300 с.
4. Войтенко Г. Духовні мотиви в драматургічній поемі Ліни Костенко «Дума про братів неазовських». *Література. Фольклор. Проблеми поетики* : зб. наук. пр. / редкол. : Г. Ф. Семенюк (голов. ред.) та ін. Київ : Ін-т філології. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, 2008. Вип. 31. ч. 1. С. 509–515.
5. Гавриленко С. Специфіка інтерпретації ключових рис української ментальності в драматичній поемі Л. Костенко «Дума про братів неазовських». *Література. Фольклор. Проблеми поетики* : зб. наук. пр. / редкол. : Г. Ф. Семенюк (голов. ред.) та ін. Київ : Ін-т філології. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, 2008. Вип. 31. ч. 2. С. 520–528.
6. Дюжева К. Жанрово-стильова парадигма творчості Ліни Костенко : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01. Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Київ, 2014. 20 с.
7. Дячок С. Інтертекст у поезії Ліни Костенко : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01. Ун-т ім. Б. Грінченка. Київ, 2019. 18 с.

-
-
8. Жуковська Г. «Усе іде, але не все минає». Пам'ять і час у творчості Ліни Костенко : монографія. Київ : Книга, 2010. 188 с.
 9. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. Київ, 1998. 606 с.
 10. Історія української літератури. XX століття : у двох книгах : навчальний посібник / за редакцією чл.-кор. АН України В. Г. Дончика. Київ : Либідь, 1994. Кн. 2. С. 120–125.
 11. Історія української літератури. XX – поч. XXI ст. : у трьох томах : навчальний посібник / Кузьменко В. І. та ін. Київ : Академія, 2014. Т. 2. С. 52–64.
 12. Кириленко Н. Історико-національні модули в художньому просторі текстів Ліни Костенко : навчально-методичний посібник. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 223 с.
 13. Ковалевський О. Український комплекс «вірності-зради»: у контексті ліроепічних творів Ліни Костенко. Київ, 2005. № 2. С. 144–150.
 14. Коляда Т. Інтенціональний світ поезії Ліни Костенко. Одеса, 1999. 112 с.
 15. Костенко Л. Вибране. Київ : Дніпро, 1989. С. 511–534.
 16. Кошарська Г. Творчість Ліни Костенко з погляду поетики експресивності. Київ : Видавничий дім «КМ Academia», 1994. 165 с.
 17. Кудрявцев М. Перед лицем епох. До проблеми історизму творчості Ліни Костенко. *Українська мова та література*. 2003. № 17. С. 4–7.
 18. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність : посібник. Львів : Літопис, 2000. 614 с.
 19. Мариняк Р. Трансформація сюжету «Думи про трьох братів Азовських» у драматичній поемі Л. Костенко «Дума про трьох братів неазовських». *Українознавство: історичні та філософські науки*. Вип. 19. С. 103–110.
 20. Мельник М. Р. Фольклорне й індивідуально-авторське у драматичній поемі Ліни Костенко «Дума про братів неазовських»: аналіз літературної ономастики у поемі. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Проблеми граматики і лексикології української мови* : зб. наук. пр. 2015. Серія 10. Вип. 12. С. 53–56.
 21. Міщук У. Образ національного простору в мові історичних поем Ліни Костенко. *Культура слова* / [редкол. : С. Я. Єрмоленко та ін.]. Київ, 2003. Вип. 63. С. 48–52.
 22. Мордюк Н. «Дума про братів неазовських»: урок-бесіда з позакласного читання. *Українська мова та література*. 2003. № 17. С. 17–19.
 23. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до реального модерну. Київ : Видавничий центр «Просвіта», 2008. 1063 с.

-
-
24. Незгода Н. Жанр драматичної поеми у творчості Ліни Костенко. *Студентський вісник*. 2014. № 35. С. 57–59.
 25. Немировська О. Часопросторова лексична парадигма у драматичній poemі Ліни Костенко «Дума про братів неазовських». *Вісник Донецького національного університету. Сер.: Гуманітарні науки*. 2014. № 1-2. С. 178–182. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdnug_2014_1-2_29
 26. Овдійчук Л. Душа тисячоліть знайшла себе у слові: інтертекстуальний аналіз драматичної поеми Ліни Костенко «Дума про братів неазовських». *Українська мова і література в школі*. 2010. № 6. С. 37–38.
 27. Пономаренко І. Художня своєрідність поезії Ліни Костенко (інтертекстуальність і феномен агону) : дис. канд. філол. наук. Інститут літератури імені Тараса Шевченка. Київ, 2005. 190 с.
 28. Пухонська О. Фольклорні мотиви сучасної української поезії в аспекті діалогу традиції з новаторством. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2012. Вип. 28. С. 205–211.
 29. Розумний Я. Тема зради у драматичних поемах Ліни Костенко. *Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Філологічна секція* / ред.: О. Купчинський. Львів, 1996. Т. 211. С. 242–249.
 30. Саєнко В. Міфопоетична природа і народно-політична ілюзія в структурі художніх текстів Ліни Костенко. *Мова та стиль українського фольклору* : збірник наук праць. Київ, 1996. С. 127–140.
 31. Семенюк Г. Осмислюючи «ікси історії» (Історичні мотиви творчості Ліни Костенко). *Сучасний погляд на літературу*. 2000. Вип. 2. С. 149–154.
 32. Скобіна О. Мотиви історичного минулого в поезії Ліни Костенко. *Літературознавство. Фольклористика. Культурологія*. 2017. Вип. 26. С. 89–98.
 33. Тарнашинська Л. Мнемонічне коло у структурі художньої свідомості: метаморфози пам'яті (літературознавчо-філософський зріз поетики Ліни Костенко). *Слово і час*. 2010. № 3. С. 51–67.
 34. Чумак Т. Проблема вірності і зради у творах Ліни Костенко на історичну тематику. *Дивослово*. 2011. № 7. С. 17–20.
 35. Яструбецька Г. Експресіоністична транскрипція дійсності/історії у творчості Л. Костенко. *Волинська філологічна: текст і контекст. Аналіз та інтерпретація тексту* : зб. наук. пр. / редкол.: Г. Л. Аркушин та ін. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ін-т філології та журналістики, 2015. Вип. 20. С. 299–318.

Семінарське заняття № 20
Міфомовлення та міфомислення
в екзистенційному дискурсі сучасної української прози

План

1. Міфологема «Жіночності» як праобраз Великої матері (за К.-Г. Юнгом) у прозі О. Забужко (повісті «Сестро, сестро», «Дівчатка», «Казка про калинову сопілку», «Я, Мілена» та «Інопланетянка» та ін.).
2. Концептуальні основи міфопоетичного світу в оповіданнях та повістях збірки «Душа ріки» О. Денисенка.

Література

1. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях: Космогонічні українські народні погляди та вірування. К. : Довіра, 1993. 414 с.
2. Голобородько Я. Психологічні натюрморти Оксани Забужко. Про збірку «Сестро, сестро». *Українська мова та література*. 2005. Вип. 15. С. 20.
3. Давидюк В. Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк : Волинська книга, 2007. 324 с.
4. Денисенко О. Душа ріки: Оповідання та повісті. Львів : ЛА «Піраміда», 2008. 240 с.
5. Дунаєвська Л. Українська народна проза (легенда, казка) – еволюція епічних традицій. К., 1997. 384 с.
6. Забужко О. Сестро, сестро: Повісті та оповідання. К., 2005. 240 с.
7. Зборовська Н. Повість «Я, Мілена» О. Забужко у «феміністичному» дзеркалі. *Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків* / Н. Зборовська, М. Ільницька. Львів : Літопис, 1999. 301 с.
8. Кметь В. Архетип відьми в українській літературі XIX-XX століття : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. філол. наук : 10.01.01 – українська література. Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2017. 20 с.
9. Кметь В. Казка про калинову сопілку: трансформація архетипу братовбивства в українській літературі. *Українська література в загальноосвітній школі*. К., 2010. Ч. 11. С. 2–6.
10. Кметь В. Фольклорні мотиви у творчості Оксани Забужко. *Література. Фольклор. Проблеми поетики*. Вип. 35. Присвячений дослідженню творчої спадщини Л. Ф. Дунаєвської. К. : Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2011. С. 234–242.
11. Ковалів Ю. Інтерпретація казки у дослідженнях Лідії Дунаєвської. *Література і фольклор: Проблеми поетики*. К., 2008. Вип. 30. С. 20–23.

-
12. Константинова К. Друга ріка. Письменник Олександр Денисенко: «І бандерівець, і комуніст – живе у кожному українцеві». *Дзеркало тижня*. 2008. № 41 (720). 1–8 листопада. URL: https://zn.ua/ukr/ART/druga_rika_pismennik_oleksandr_denisenko_i_banderivets,_i_komunist_zhive_u_ko_zhnomu_ukrayintsevi.html
 13. Копейцева Ю. Жінка і жіночність як вияв сучасного колориту українки (на матеріалі оповідань Оксани Забужко «Сестро, сестро», «Я, Мілена» та повісті «Дівчатка»). *Наукові записки*. Х., 2009. Вип. 3, ч. 1. С. 139–144.
 14. Кульбабська Ю. Спроба психоаналітичного підходу до інтерпретації прози Оксани Забужко. *Мандрівець*. 2005. № 6. С. 35–41.
 15. Міфологічний фольклоризм «Казки про калинову сопілку» Оксани Забужко. *Фольклористичні зошити*. 2009. С. 131–143. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/18162/08-Sokolova.pdf>.
 16. Нечуй-Левицький І. С. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К. : Обереги, 2003. 143 с.
 17. Радько Г. Архетипи та екзистенціали в «Казці про калинову сопілку» Оксани Забужко. *Філологічні семінари*. Парадигма сучасного літературознавства: світовий контекст. Вип. 16. К., 2013. С. 263–269.
 18. Романенко О. Фольклорні мотиви та сюжети в сучасній українській літературі: кітчеві експерименти чи нові художні акценти? *Література. Фольклор. Проблеми поетики*. 1999. Вип. 32. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-10764.html>
 19. Скуратівський В. Замість передмови та замість монографії. *Сестро, сестро*. К.: Факт, 2004. С. 5–19.
 20. Соколова А. Сучасна рецепція давньоукраїнської міфології у прозі Олександра Денисенка. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія «Філологія». Вип. 76. С. 40–44. URL: <https://periodicals.karazin.ua/philology/article/view/9002/8531>.
 21. Соколова А. Фольклорний міфологізм прози Олександра Денисенка. *Міфологія і фольклор*. 2012. Вип. 4 (12). С. 59–65.
 22. Сподарець В. Авторська казка на фольклорний мотив («Казка про калинову сопілку» О. Забужко). *Наукові праці. Філологія. Літературознавство*. Вип. 264. Т. 276. С. 107–111.
 23. Таран Л. Нитка Аріадни. *Сучасність*. 2003. № 6 (63). С. 13–17.

Семінарське заняття № 21
Фольклорно-етнографічні пласти роману
Володимира Лиса «Століття Якова»

План

1. Фольклорні-етнографічні складові сюжету.
2. Опис побуту, звичаїв, традицій поліщуків у романі.
3. Образ Якова Межа як народного ідеалу.
4. Мова твору з неповторним регіональним та національним колоритом.
5. Функціональне навантаження фольклорно-етнографічних елементів роману.

Література

1. Андрусів С. Вогонь нашої пам'яті: Історична проза в контексті сьогодення. *Слово і час*. 1990. № 1. С. 125–127.
2. Баран Є. Апостольська самота Якова... Форум «Сіверщини». URL: <http://siver.com.ua/forum/62-469-1>.
3. Біленко Т. Літературно-художня інтерпретація концепції людини й історії в романі Володимира Лиса «Століття Якова». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. 2018. Вип. 32 (1). С. 8–11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2018_32%281%29__4
4. Бородіца С. Проза Володимира Лиса в сучасному українському літературному дискурсі. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Сер. Літературознавство. 2015. Вип. 43. С. 62–70.
5. Бородіца С. Рецепція прози Володимира Лиса в сучасному українському літературознавстві. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Серія «Філологічні науки. Літературознавство». 2016. № 1 (326). С. 80–85.
6. Бородіца С. Художній світ прози Володимира Лиса. *Дивослово*. 2019. № 9. С. 55–59.
7. Вегеш А. Національна та регіональна значущість літературно-художніх антропонімів у романі Володимира Лиса «Століття Якова». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Сер. Філологія. 2019. Вип. 1 (41). С. 33–37.
8. Вербич В. Роман-пісня Володимира Лиса: зцілення світлим болем непроминальної любові. *Українська літературна газета*. 2014. № 4 (28 лютого). С. 4.
9. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. У 2-х книгах. К., 1991. 385 с.

-
10. Горбач Н. Моральна імперативність епіграфів у романі В. Лиса «Століття Якова». Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: лінгвістика і літературознавство : міжвуз. зб. наук. ст. Бердянськ : БДПУ, 2012. С. 183–191. URL: <http://www.bdpu.org/scientificpublished/articles/gorbach.doc>
 11. Давидюк В. Етносоціальний портрет поліщука: художня та наукова парадигми. *Концепції і реценції*. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2007. С. 202–214.
 12. Ільницький М. Людина в історії: (Сучас. укр. іст. роман). К. : Дніпро, 1989. 356 с.
 13. Клименко О. Дві рецензії на бестселер Володимира Лиса. *ЛітАкцент*. 2010. 29 жовт. URL: <http://litakcent.com/2010/10/29/dvi-recenziji-na-bestseller-volodymyra-lysa>
 14. Клименко О. Кілька слів про «Століття Якова» Володимира Лиса. *ЛітАкцент*. 2010. 29 жовт. URL: <http://litakcent.com/2010/10/29/dvi-recenziji-na-bestseller-volodymyra-lysa/>
 15. Кривопишина А. Поетика жанру сучасного історичного роману (на матеріалі романів Василя Шкляра «Чорний ворон» та Володимира Лиса «Століття Якова»). *Spheres of culture. Journal of Philological, Historical, Social and Media Communication, Political Science and Cultural Studies*. Lublin : Maria Curie-Sklodowska University in Lublin Faculty of Humanities Branch of Ukrainian Studies, 2013. Vol. IV. С. 96–104.
 16. Крупка Л. Художній простір Другої світової війни у творчості Володимира Лиса. *Львівський філологічний часопис*. 2020. № 7. С. 50–55. <https://doi.org/https://doi.org/10.32447/2663-340X-2020-7.8>
 17. Лис В. Століття Якова / передм. О. Забужко. Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. 240 с.
 18. Мельничук Б. Випробування істиною. Проблема історичної та художньої правди в українській історико-біографічній літературі (від початків до сьогодення). К. : ВЦ «Академія», 1996. 272 с.
 19. Мовчан Р. Позбутися рабського комплексу. *Слово і час*. 2000. № 1. С. 47–48.
 22. Поліщук Я. Пан і бранець часу. *Ревізії пам'яті: літературна критика*. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2011. С. 87–96.
 23. Поліщук Я. Ревізії пам'яті: літературна критика. Луцьк : Твердиня, 2011. 216 с.
 24. Поліщук Я. Століття причетності. URL: <http://litakcent.com/2011/05/06/stolittja-prychetnosti>
 25. Проценко В. Особливості хронотопу в романі В. Лиса «Століття Якова». *Молода наука–2013*. Збірник наукових праць студентів, аспірантів і молодих вчених : у 5 т. Т. 4. С. 273–276.

-
-
26. Процик І. «Століття Якова» В. Лиса: спроба прочитання. *Вісник Запорізького національного університету*. Філологічні науки. 2013. № 3. С. 146–151. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_fi_2013_3_32
 27. Романенко О. Фольклорні мотиви та сюжети в сучасній українській літературі: кітчеві експерименти чи нові художні акценти? *Література. Фольклор. Проблеми поетики*. 1999. Вип. 32. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-10764.html>
 28. Скибицька Ю. Сучасна українська драма: мотиви та поетика. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2006. № 1. С. 8–15.
 29. Соколова А. Етноментальні константи портрета поліщука в художньому просторі роману Володимира Лиса «Століття Якова». *Слово і Час*. 2017. № 12. С. 28–33.
 30. Стасик М. Фольклорно-етнографічні джерела роману В. Лиса «Століття Якова». *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Філологія. 2017. Вип. 16. С. 60–65.
 31. Якубовська М. Упійманий час. *Літературна Україна*. 2008. 4 бер. С. 6.

Семінарське заняття № 22
Фольклорно-міфологічні коди п'єси
Богдана Жолдака «Чарований Запорожець»

План

1. Архетипний образ води та міфологічні образи водних жителів.
2. Гумор на елементи народної сміхової культури у п'єсі.
3. Образ козака Михася та його Подобизни. Архетип двійництва. Міф про Нарциса.

Література

1. Балущок В. Обряди ініціацій українців та давніх слов'ян / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України. Львів – Нью-Йорк : В-во М. П. Коць, 1998. 216 с.
2. Васильєв Є. Жанрові модифікації містерії в сучасній драматургії. *Слово і час*. 2017. № 11. С. 31–42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sich_2017_11_6
3. Вишницька Ю. Текстові особливості реалізації ядерних міфологічних сценаріїв у сучасній українській драматургії. *Економіка, наука, освіта: інтеграція та синергія* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Братислава, 18–21 січня 2016 р.) : у 3-х т. Т. 3. К. : Вид-во «Центр навчальної літератури», 2016. С. 13–14.
4. Вірченко Т. Художній конфлікт в українській драматургії 1990–2010-років: дискурс, еволюція, типологія : монографія / ДЗ «Луганський

-
- національний університет імені Тараса Шевченка». Кривий Ріг : Видавничий дім, 2012. 336 с.
5. Войтович В. Українська міфологія. Вид. 2-ге, стереотип. К. : Либідь, 2005. 664 с.
 6. Давидюк В. Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2005. 310 с.
 7. Жолдак Б. Чарований запорожець. *Страйк ілюзій*: Антологія сучас. укр. драматургії / авт. проекту та упорядн. Н. Мірошніченко. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. С. 16–49.
 8. Киченко О. Фольклор як художня система (проблеми теорії). Дрогобич : НВЦ «Каменяр», 2002. 216 с.
 9. Когут О. Архетипні сюжети та образи в сучасній українській драматургії (1997–2007) : монографія. Рівне : НУВГП, 2010. 440 с.
 10. Когут О. Політеїзм у сюжетній матриці сучасної української драматургії. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2013. № 4 (264), Ч. III. С. 105–114.
 11. Міфи України: За книгою Георгія Булашева «Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях». К. : Дніпро, 2003. 383 с.
 12. Скибицька Ю. Сучасна українська драма: мотиви та поетика. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2006. № 1. С. 8–15.
 13. Страбила С. Міфологія для дорослих: Боги, герої, люди / пер. з пол. Д. Андрухів. К. : Юніверс, 2000. 544 с.
 14. Ткач М. Володимирові боги: міфологічний зміст та систематизація головних персонажів язичницького культу. К. : Український Центр духовної культури, 2002. 192 с.
 15. Чмихав М. Від Яйця-райця до ідеї Спасителя : монографія. К. : Либідь, 2001. 432 с.

Питання для підсумкового контролю

1. Поняття «література», «фольклор», «міф».
2. Література як «книжна» словесність та її опертя на традиції міфу та фольклору.
3. Міф як найдавніша форма відображення художньої дійсності та його зв'язки з фольклором та літературою.
4. Фольклор як форма існування національної духовної культури.
5. Міфологічна критика. Теорія архетипів.
6. Специфіка засвоєння міфологічних та фольклорних мотивів українською літературою різних епох.
7. Взаємовплив та трансформація фольклорно-міфологічних елементів у художній системі літературного твору (жанрів, сюжетів, мотивів, образів, стилістичних засобів тощо).
8. «Зворотній» зв'язок центрів словесності (літератури, міфу, фольклору). Явище фольклоризації текстів літературного походження.
9. Історичні аспекти полілогу «література – фольклор – міфологія».
10. Орнаментальна «мозаїчність» оригінальної літератури Київської Русі періоду Пізнього Середньовіччя.
11. Історична основа «Слово про Ігорів похід».
12. Міфічне світовідчуття як особливий вид народного уявлення дійсності русичів у «Слові про Ігорів похід».
13. Елементи язичницької слов'янської міфології у «Слові про Ігорів похід».
14. Фольклорно-літературне значення «Слово про Ігорів похід».
15. Вплив фольклорної традиції на формально-змістові компоненти малої прози Г. Квітки-Основ'яненка (оповідання «Салдацький патрет», «Мертвецький великдень», «От тобі і скарб», «Пархімове снідання» та ін.).
16. Фольклоризм як засіб індивідуалізації образів у повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Маруся».
17. Втілення демонологічних вірувань у повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма».
18. Міфологічні сюжети, мотиви та образи в літературній творчості Т. Шевченка.
19. Фольклорна специфіка лірики Т. Шевченка. Співзвучність творів з народнопісенною творчістю.
20. Реалізація фольклорних мотивів та образів у баладах та поемах Кобзаря.

-
21. Міфотворчі світоглядні позиції Т. Шевченка.
 22. Біблія і фольклор як дуалістична основа твору Т. Шевченка «Великий льох».
 23. Творче опрацювання/інтерпретація жанру «містерії у творчості Т. Шевченка».
 24. Символізм трактування минулого і сучасного України у «Великому льосі» Т. Шевченка.
 25. Знаковість «Великого льоху» в історіософічній еволюції Т. Шевченка.
 26. Авторське трактування міфічних мотивів Святого писма у творчості Т. Шевченка.
 27. «Діалог» поезії Кобзаря зі старозавітними співцями пророками.
 28. Профетична конотація Т. Шевченка.
 29. Генеза, семантика, функція міфологічного персонажу чорта в українській демонології.
 30. Відображення духу міфологічного сприйняття й народної естетики в образі нечистого у творчому доробку О. Стороженка.
 31. Представник народної демонології як ключ для розкриття складних колізій внутрішнього/психологічного стану людини у творчості О. Стороженка.
 32. Інтерпретація образу відьми у бурлескно-травестійній поемі «Енеїда» І. Котляревського.
 33. Народні вірування у відьом як основа бурлескно-реалістичної повісті «Конотопська відьма» Г. Квітки-Основ'яненка.
 34. Втілення переосмислених народних повір'їв в образі жінки-відьми у прозі О. Стороженка.
 35. Психологізм в осмисленні образів нечистої сили в образку «Відьма» М. Коцюбинського.
 36. Маруся Богуславка — історична постать чи легендарна героїня українського епосу?
 37. Фольклорність та історичність релігійно-історіософської поеми «Маруся Богуславка» П. Куліша. Вищість жіночого начала як цінність сутності людського буття в образі головної героїні
 38. Художнє осмислення історичного минулого українського народу в драмі «Маруся Богуславка» І. Нечуя-Левицького
 39. Літературна інтерпретація думи про Марусю Богуславку в однойменній історико-побутовій драмі М. Старицького
 40. Широка міфологічна джерельність неповторного феномену Лесі Українки.

-
-
41. Глибинне «перестворення» (В. Погребенник) української міфолофольклорної стихії і підпорядкування її власне художнім концептам Лесі Українки.
 42. Індивідуальна інтерпретація світової міфології і фольклору у творчості Лесі Українки.
 43. Художнє осмислення біблійної міфологічності у творчому доробку Лесі Українки.
 44. Літературно-фольклорний синтез – найвищий естетичний вияв свідомої «художньої сили» творчості письменників-символістів.
 45. «Поетичне язичництво» (П. Волинський) Олександра Олеся.
 46. Психологічне опрацювання фольклорних джерел драматургії Олександра Олеся.
 47. Міфопоетика драматургії С. Черкасенка.
 48. Міфолофольклорні відображення у ліриці та ліро-епосі С. Черкасенка.
 49. Художнє осмислення усонародної творчості про опришків в українській літературі.
 50. Формування феномену «творця золотого фонду» В. Гнатюка, та його «Народних оповідань про опришків».
 51. Художнє моделювання образів опришків у творчості Г. Хоткевича, І. Франка, С. Вінценза.
 52. Місце художніх творів І. Франка і Г. Хоткевича у літературному дискурсі доби кінця XIX – першої третини XX століття на опришківську тематику.
 53. Архаїка ритуалу/обряду: концептуальні аспекти Г. Хоткевича, М. Коцюбинського.
 54. «Юріївський» обряд у повісті «Камінна душа» та календарна обрядовість у п'єсі «Гуцульський рік» Г. Хоткевича.
 55. Ритуальні дії (викурювання-вигнання русалок та ін.) у драмі «Над Дніпром» О. Олеся.
 56. Обрядовість у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» (ритуал розпалювання ватри, ворожіння на Юрія, обряд святвечора, похоронний ритуал тощо).
 57. Архаїчний звичай «добровільної смерті» в оповіданні М. Коцюбинського «Що записано в книгу життя».
 58. Купальські обряди в повісті «В неділю рано зілля копала» О.Кобилянської.
 59. Художнє осмислення весільного обряду у повісті І. Франка «Великий шум».
 60. Фольклорний бестіарій та його олітературнення в українському письменстві.

-
61. Семантична і функціональна парадигма народного бестіарію у творчості О. Кобилянської.
 62. Художнє неосимволістське осмислення міфолофольклорного тваринного світу в доробку С. Черкасенка.
 63. Модернізація поетики традиційного бестіарію у письменстві Олександра Олеся.
 64. Архетипні образи й міфологеми у поетичній творчості Б.-І. Антонича.
 65. Астральні й солярні образи-символи у ліриці Б.-І. Антонича.
 66. Зв'язок творчості Б.-І. Антонича з дохристиянською міфологією лемків. Трансформація фольклорних першооснов.
 67. «Екзотична» міфопоетика Покуття у літературному процесі кінця XIX – початку XX століття.
 68. Міфологічна першоснова літературно-естетичного життя В. Стефаника.
 69. Трансформація міфологем у художній творчості Марка Черемшини.
 70. Формально-змістові перетворення національно-міфологічних детермінант у доробку Л. Мартовича.
 71. Літературне життя народної балади «Ой не ходи, Грицю»: проблема олітературення сюжету і жанру.
 72. Особливості реалізації фольклорного матеріалу у творчості Л. Костенко.
 73. Художнє осмислення «зради» як фатуму української нації у драматичній поемі «Дума про братів неазовських» Л. Костенко.
 74. Специфіка характеротворення братів у фольклорному і авторському варіантах (порівняльна характеристика) Л. Костенко.
 75. Фольклорний трагізм як вияв філософсько-психологічного інтелектуалізму Л. Костенко.
 76. Міфологема «Жіночності» як праобраз Великої матері (за К.-Г. Юнгом) у прозі О. Забужко (повісті «Сестро, сестро», «Дівчатка», «Казка про калинову сопілку», «Я, Мілена» та «Інопланетянка» та ін.).
 77. Концептуальні основи міфопоетичного світу в оповіданнях та повістях збірки «Душа ріки» О. Денисенка.
 78. Фольклорні-етнографічні пласти роману В. Лиса «Століття Якова».
 79. Фольклорно-міфологічні коди п'єси Б. Жолдака «Чарований Запорожець».

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Звернення літератури через посередництво фольклору до міфологічних мотивів, образів, сюжетних схем приводить до виникнення поняття:

- А) «міфологія»;
- Б) «міфологізм» («міфологічний фольклоризм»);
- В) «міф»;
- Г) «міфологема».

2. Спосіб поетичної реалізації міфу у творах оригінальної літератури, що у кожній новій епосі набуває нових символічних значень та втілює нову проблематику – це:

- А) стилізація;
- Б) міфологізм;
- В) міфологія;
- Г) символізм.

3. Розповідь, що відтворює у вербальній формі та фіксує в колективній пам'яті архаїчні вірування давніх народів, специфіку та особливості їхніх релігійно-містичних уявлень щодо походження людини та світу – це:

- А) легенда;
- Б) міф;
- В) народне оповідання;
- Г) літературний твір.

4. Основою міфопоетичного світогляду є:

- А) релігія;
- Б) магія;
- В) звичай;
- Г) традиції.

5. Первісний образ, що має зв'язок з колективним несвідомим, – це:

- А) міф;
- Б) архетип;
- В) символ;
- Г) мегаобраз.

6. Витвором віри, що складає філософсько-естетичний комплекс давньої епохи та ґрунтується на заміні об'єктивності сприйняття суб'єктивним апіорним переконанням, називають:

- А) образ;
- Б) міф;
- В) символ;
- Г) архетип.

7. Фольклоризація літературних творів – це:

- А) вияв активності народного світосприйняття, бо літературний твір у своєму авторському тексті, як правило, не побутує в народі;
- Б) наявність фольклорних елементів у літературному творі;
- В) колективна художня літературна і музична творча діяльність народу, яка засобами мови зберегла знання про життя і природу, давні культи і вірування, а також відбиток світу думок, уявлень, почуттів і переживань, народно-поетичної фантазії;
- Г) це різножанрові твори, що виникають у певному середовищі, передаються з уст в уста із сивої давнини, зазнаючи певних змін.

8. Наявність фольклорних елементів у літературному творі, що проявляється через сюжетне запозичення, – це:

- А) фольклорне віршування;
- Б) стилізація;
- В) фольклоризм;
- Г) літературна інтерпретація.

9. Хто з українських дослідників першим порівняв «Слово про Ігорів похід» з українськими думами?

- А) М. Вознюк;
- Б) М. Максимович;
- В) С. Єфремов;
- Г) Д. Чижевський.

10. Яка історична подія стала підґрунтям у написанні «Слова про Ігорів похід»?

- А) переможний похід руського новгород-сіверського князя Ігоря Святославича на половців у 1185 р.;
- Б) протистояння руського новгород-сіверського князя Ігоря Святославича та руського київського князя Володимира;
- В) невдалий похід руського новгород-сіверського князя Ігоря Святославича на половців у 1185 р.;
- Г) вбивство Бориса і Гліба.

11. Які міфологічні постаті фігурують у «Слові про Ігорів похід»?

- А) Діва-Обида, Хорос, Велес, Даждьбог, птиця Див;
- Б) Берегиня, Білобог, Перун, Див, Мокоша;
- В) Рожениця, Чорнобог, Коляда, Мара;
- Г) Лада, Сімаргл, Світовид, Крилата Діва.

12. Г. Квітка-Основ'яненко вдається до літературних ремінісценцій в описі пекла в оповіданні:

- А) «Салдацький патрет»;
- Б) «Мертвецький великдень»;
- В) «От тобі і скарб»;
- Г) «Пархімове снідання».

13. Народна анекдотична казка про зустріч чоловіка з мерцями доповнюється передісторією героя, його родовідною та характеристикою подружніх взаємин у творі Г. Квітка-Основ'яненка:

- А) «Салдацький патрет»;
- Б) «Мертвецький великдень»;
- В) «От тобі і скарб»;
- Г) «Пархімове снідання».

14. Який жанр фольклору використав Г. Квітка-Основ'яненко у повісті «Маруся» під час змалювання обряду поховання Марусі:

- А) голосіння;
- Б) балада;
- В) легенда;
- Г) дума.

15. «Висока, прямесенька, як стрілочка, чорнявенька, очиці – як тернові ягідки, бровоньки – як на шнурочку, личком червона, як ... рожа, що у саду цвіте, носочок ... прямесенький, а губоньки – як цвіточки розцвітають, і між ними зубоньки неначе жарнівки, як одна на ниточці нанизані». Це опис героїні з твору Г. Квітки-Основ'яненка:

- А) «Конотопська відьма»;
- Б) «Сердешна Оксана»;
- В) «Маруся»;
- Г) «Салдатський партрет».

16. Трансформація народного сюжету в літературне оповідання та імітація фольклорної прози (анекдоту, казки, оповідки) характерна для творчості:

- А) Т. Шевченка;
- Б) Г. Квітки-Основ'яненка;

-
- В) І. Карпенка-Карого;
 - Г) Олександра Олеся.

17. Для повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма» характерне:

- А) надмірне навантаження фольклорних елементів;
- Б) використання демонологічних народних легенд і переказів;
- В) захоплення соціально-побутовою деталізацією;
- Г) заглиблення у психологію героїв.

18. Явдоха Зубиха є головною героїнею твору:

- А) «Конотопська відьма»;
- Б) «Ніч перед Різдвом»;
- В) «Енеїда»;
- Г) «Тіні забутих предків».

19. Якими атрибутами відьомського польоту користується відьма Явдоха Зубиха у повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма»?

- А) днище зі ступи та веретено;
- Б) мітла;
- В) верхи на рогачі;
- Г) верхи на Чорті.

20. Кого у пеклі (за поемою І. Котляревського «Енеїда») «колесовали» та «жили з них чорти мотали»?

- А) брехунів;
- Б) вбивць;
- В) відьом;
- Г) упирів.

21. Образ міфологічного персонажа, закутого, але нескореного Прометея, якого щодня катує кровожерливий орел верховного бога Зевса, що символізував незламність борців за свободу, Т. Шевченко вперше використав у творі:

- А) «Сон»;
- Б) «І мертвим, і живим, і ненарожденним...»;
- В) «Царі»;
- Г) «Кавказ».

22. Фольклоризацію творів якого письменника. Г. Нудьга пояснював тим, що він (як ніхто інший) зумів проникнути у секрети народної поезії, залишаючись при цьому не стилізатором, а яскравою індивідуальною творчою особистістю:

- А) Т. Шевченка;
- Б) І. Франка;
- В) Б. Лепкого;
- Г) І. Манжури.

23. Яка причина звернення Т. Шевченка до жанру «містерії» у поемі «Великий льох»?

- А) чудодійне втручання святого в життя людини; позитивне вирішення конфлікту; висловлення релігійної ідеї;
- Б) уособлення чеснот чи вад; боротьба за душу людини;
- В) показ суспільного життя соціальних верств; висміювання загальнолюдських і особистих вад; фольклорна основа;
- Г) поєднання фантастичного і реального; таємнича символіка; філософічність і тяжіння до драматизації.

24. Яка мета активної експлуатації Т. Шевченком старозавітного матеріалу?

- А) довести статус божественності української нації;
- Б) визнати зверхність Старого Завіту над Новим Завітом;
- В) провести паралелі між відродженням іудейського і українського народів;
- Г) наголосити на власній глибокій релігійності.

25. Хто з українських науковців стверджував про «христоцентризм філософії Т. Шевченка»?

- А) М. Зеров;
- Б) Д. Чижевський;
- В) С. Єфремов;
- Г) І. Франко.

26. Хто з українських науковців стверджував, що Т. Шевченко був «біблійцем аж до смерті»?

- А) М. Драгоманов;
- Б) І. Франко;
- В) М. Зеров;
- Г) С. Єфремов.

27. Назвіть, які народно-пісенні образи-символи не використовував в баладі Т. Шевченка «Причинна»:

- А) зозуля;
- Б) голубка, голуб;
- В) калина;
- Г) барвінок.

28. Який період творчості Т. Шевченка найбільше сповнений фольклорних мотивів:

- А) 1837 – 1843 – рання творчість;
- Б) 1843 – 1847 – період «трьохліт»;
- В) 1847 – 1857 – період арешту і заслання;
- Г) 1857 – 1861 – останні роки життя.

29. Яка найстрашніша подія в історії України, на думку Т. Шевченка, була згадана у містерії «Великий льох»?

- А) похід князя Ігоря на половців 1185 р.;
- Б) монгольська навала на Русь у 1237 – 1241 рр.;
- В) Переяславська угода 1654 р.;
- Г) ліквідація Запорозької Січі 1775 р.

30. Яка ідейна функція міфічно-фольклорного образу трьох лірників в містерії Т. Шевченка «Великий льох»?

- А) виконавці жалібного голосіння;
- Б) виконавці героїчного народного епосу;
- В) презентанти авторського світобачення;
- Г) голос поневоленого українського народу.

31. За яких умов душі людські могли потрапити до раю (Т. Шевченко «Великий льох»):

- А) коли Бог їх простить;
- Б) москаль розкопає льох і все з нього забере;
- В) вони не чинитимуть лихої справи;
- Г) позбавляться шкідливих звичок.

32. Пророками Т. Шевченка для «подражання» були:

- А) Єремія, Даниїл, Йоїл;
- Б) Овдій, Йон, Наум;
- В) Авакум, Огій, Захарій;
- Г) Ісая, Єзекїїл, Осій.

33. Чим відрізняється «олітературнений» чорт О. Стороженка від фольклорного нечистого?

- А) зовнішністю;
- Б) часом і місцем появи;
- В) специфікою поведінки;
- Г) функцією.

34. Якими домінуючими рисами наділяє образ чорта О. Стороженко?

- А) злий, всесильний, жорстокий;
- Б) грубий, лицемірний, настирливий;
- В) брехливий, впертий, жадібний;
- Г) жалюгідний, злодійкуватий, смішний.

35. На яку зооморфну істоту перетворюється чорт Трутик в оповіданні О. Стороженка «Закоханий чорт»:

- А) крука;
- Б) коня;
- В) гайворона;
- Д) вовка.

36. Про нього згадується у Києво-Печерському патерику, житіях преподобного Феодосія, Антонія Пустельника, у творах О. Стороженка. Це:

- А) домовик;
- Б) чорт;
- В) відьмак;
- Г) чернобог.

37. У творах якого письменника основні події, які розгортаються у творах, відбуваються напередодні релігійних свят?

- А) О. Стороженка;
- Б) М. Коцюбинського;
- В) Г. Квітки-Основ'яненка;
- Г) М. Гоголя.

38. Хто з названих персонажів НЕ втілює образ відьми:

- А) Дідона;
- Б) Сівілла;
- В) Солоха;
- Г) Явдоха Зубиха.

39. Основою одного з драматичних творів І. Карпенка-Карого є :

- А) пісня про Марусю Чурай;
- Б) пісня про Бондарівну;
- В) дума про Марусю Богуславку;
- Г) легенда про Роксолану.

40. Маруся Богуславка є героїнею творів:

- А) І. Нечуя-Левицького і І. Карпенка-Карого;
- Б) П. Куліша та М. Гоголя;
- В) М. Гоголя і М. Костомарова;
- Г) П. Куліша та І. Нечуя-Левицького.

41. Яка основна причина актуалізації фольклорного матеріалу в українському письменстві 70-90 рр. ХІХ ст.?

- А) закоханість у народну творчість;
- Б) фольклористична діяльність;
- В) фольклоризм як одна зі знакових рис української літератури;
- Г) психологізація / модернізація традиційних формально-змістових народно-поетичних форм.

42. «Піонеркою» в художньому освоєнні якої міфології в українській літературі стала Леся Українка?

- А) Давнього і Нового Єгипту;
- Б) Давнього Ізраїлю;
- В) Давньої і Нової Болгарії;
- Г) Давньої і Нової Англії.

43. У «Лісовій пісні» Лесі Українки містком між світом людей та міфологічних істот є:

- А) Лісовик;
- Б) Водяник;
- В) дядько Лев;
- Г) Перелесник.

44. Хто з науковців написав про специфіку міфопоетики Лесі Українки, що вона «вибрала такий екзотичний одяг для своїх творчих задумів-то не тому, щоби віддалюватися від нас, а тому, що так мала більше внутрішньої свободи»?

- А) І. Франко;
- Б) М. Зеров;
- В) М. Євшан;
- Г) Л. Костенко.

45. У якому творі Лесі Українки «оживають» перекази, легенди та міфи рідної Волині?

- А) «Блакитна троянда»;
- Б) «Лісова пісня»;
- В) «Осіння казка»;
- Г) «Касандра».

46. Міфологізоване світобачення Лесі Українки, М. Коцюбинського, О. Кобилянської було продовжено у творчості:

- А) І. Франка;
- Б) В. Симоненка;
- В) Олександра Олеся;
- Г) Миколи Хвильового.

47. Для творчості С. Черкасенка характерний:

- А) міфологічний постулат про єдність людини і природи;
- Б) національні наративні стратегії;
- В) філологічна чистота мовлення;
- Г) інтимно-особистісне відчуття спорідненості з фольклором.

48. Яка об'єктивна причина сприяла новітньому переосмисленню українського і світового міфолофольклору в творчості Олександра Олеся і С. Черкасенка?

- А) авторське світобачення;
- Б) процес модернізації української літератури;
- В) філософсько-психологічна основа літературно-мистецького процесу;
- Г) національно-визвольний рух в Україні.

49. В якому рядку зазначена функція міфолофольклорних елементів Олександра Олеся та С. Черкасенка?

- А) поетизація пантеїзму української природи;
- Б) метафізичні шукання світового духу;
- В) наближення до таємниць буття;
- Г) трактування Краси як зовнішньої прикраси внутрішньої огидності.

50. Яка причина популярності опришківської тематики в культурно-мистецькій сфері в кінці XIX – початку XX століття?

- А) війна;
- Б) революція;
- В) дезертирство;
- Г) полон.

51. З якою метою відбувався обряд палення ватри у повісті Г. Хоткевича «Камінна душа»:

- А) єднання молодої пари Марусі та Василя як нової родини;
- Б) вшанування душ померлих родичів;
- В) передбачення перспектив розвитку скотарства;
- Г) збору нового врожаю та завершення жнив.

52. У кого з письменників-модерністів у творчості зустрічається не знаний в українській народній символіці октопус (Спрут)?

- А) О. Кобилянської;
- Б) С. Черкасенка;
- В) Олександра Олеся;
- Г) П. Тичини.

53. Хто з українських письменників вибудував свою суб'єктивну, ліричну «міфологію», в основу якої лягли ідеї вітальності, неперервності життя і «незнищенності матерії» з елементів прадавньої лемківської міфології?

- А) С. Черкасенко;
- Б) Б.-І. Антонич;
- В) Олександр Олесь;
- Г) Марко Черемшина.

54. Який спільний образотворчий засіб при творенні головного героя використали І. Франко («Кам'яна душа») і Г. Хоткевич («Камінна душа»)?

- А) фольклоризація;
- Б) романтизація;
- В) ідеологізація;
- Г) психологізація.

55. Яке свято, що символізує оновлення, благодатну пору для любові, радості, продовження роду, торжества самого життя та пов'язане з низкою скотарських обрядів, зображає Г. Хоткевич у повісті «Камінна душа»?

- А) Святого Михайла;
- Б) Святого Миколая;
- В) Святого Юрія;
- Г) Святого Пантелеймона.

56. Хто з українських письменників, на думку М. Ільницького, «визначає тріаду домінант, об'єднаних образом персня: перстень пісні, перстень молодості та перстень ночі», що перебувають у глибокому взаємозв'язку та становить внутрішню єдність?

- А) Марко Черемшина;
- Б) Олександр Олесь;
- В) Л. Мартович;
- Г) Б.-І. Антонич.

57. Яка ідейно-художня домінанта стала спільною для представників «Покутської трійці»?

- А) ліризм;
- Б) драматизм;
- В) трагічність;
- Г) фольклоризм.

58. У сюжеті якого твору козак Іван кохає двох дівчат-сестер, які, виявивши, що він кохає їх обох, отруюють парубка:

- А) «Чари» (К. Тополя);
- Б) «Коло гаю в чистім полі» (Т. Шевченко);
- В) «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці» (М. Старицький);
- Г) «В неділю рано зілля копала» (О. Кобилянська).

59. Опис ритуалу розпалювання ватри відображено у творі :

- А) «В неділю рано зілля копала» (О. Кобилянська);
- Б) «Великий шум» (І. Франко);
- В) «Камінна душа» (Г. Хоткевич);
- Г) «Над Дніпром» (Олександр Олесь).

60. Який архаїчний обряд чи звичай відображено у творі М. Коцюбинського «Що записано у книгу життя»?:

- А) поховальний обряд;
- Б) звичай викликання русалок;
- В) весільний обряд;
- Г) звичай «добровільної смерті».

61. В якому творі П. Тичини наявний опис возвеличення «негасимого Огню Прекрасного, Одвічного Духу»?:

- А) «Червона зима»;
- Б) «Сонячні кларнети»;
- В) «Вітер з України»;
- Г) «Золотий гомін».

62. З яким субетносом тісно пов'язана лірика Б.-І. Антонича?

- А) гуцульським;
- Б) бойківським;
- В) лемківським;
- Г) волинським.

63. Про якого письменника з «Покутської трійці» відомий літературознавець І. Денисюк сказав, що образи новеліста, «органічно поєднуючись з елементами фольклорного походження, творять одне ціле»?

- А) Л. Мартовича;
- Б) Марка Черемшину;
- В) В. Стефаника;
- Г) О. Маковця.

64. Назвіть твір, в якому оригінальність в опрацюванні сюжету народної балади «Ой не ходи, Грицю...» полягає не тільки в глибокій психологізації образів, але й появі так званої «циганської» тематики:

- А) «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці» (М. Старицький);
- Б) «Маруся Чурай» (Л. Костенко);
- В) «Коло гаю в чистім полі» (Т. Шевченко);
- Г) «В неділю рано зілля копала» (О. Кобилянська).

65. Якою рисою відрізняється міфологічний бестірій від авторського варіанту?

- А) символічністю;
- Б) другорядністю;
- В) олюдненістю;
- Г) функціональністю.

66. Яка бінарна опозиція була найпопулярнішою у міфологічній картині світу новелістів кінця XIX – початку XX ст. (на прикладі представників «Покутської трійці»)?

- А) добро і зло;
- Б) життя і смерть;
- В) війна і мир;
- Г) воля і рабство.

67. З якою метою Л. Костенко у творах по-новому трактує відомі історичні факти?

- А) протиставлення;
- Б) возвеличення;
- В) ностальгія;
- Г) катарсис.

68. Нове прочитання біблійної легенди про Каїна та Авеля (мотив братовбивства) відтворено у:

- А) «Маруся Чурай» (Л. Костенко);
- Б) «Я, Мілена» (О. Забужко);
- В) «Душа ріки» (О. Денисенка);
- Г) «Казка про калинову сопілку» (О. Забужко).

69. Фольклорно-етнографічний матеріал життя поліщуків вдало інтерпретований та органічно вплетений у канву твору:

- А) «В неділю рано зілля копала»;
- Б) «Сестро, сестро»;
- В) «Століття Якова»;
- Г) «Казка про калинову сопілку».

70. Якого статусу набув головний герой Ліни Костенко у драматичній поемі «Дума про братів неазовських»?

- А) патріот;
- Б) побратим;
- В) подвижник;
- Г) жертва.

71. В якому творі, окрім олітературнення відомого баладного сюжету про Марусю Чурай, наявна друга авторська сюжетна лінія про життя самотньої циганки?

- А) «Маруся Чурай» (Л. Костенко);
- Б) «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці» (М. Старицький);
- В) «Чураївна» (В. Самійленко);
- Г) «В неділю рано зілля копала» (О. Кобилянська).

72. Які ознаки спорідненості із фольклорною основою наявні у Ліни Костенко «Дума про братів неазовських»?

- А) творче опрацювання фольклорного сюжету думи;
- Б) перелицювання головних героїв;
- В) нашарування декількох фольклорних джерел;
- Г) філософське переосмислення фіналу думи.

73. Яке оповідання О. Денисенка представляє анімістичний світогляд українців та розкриває народне повір'я про те, що після смерті душа ще певний час блукає по землі та перебуває поруч з рідними?

- А) «Залізна баба»;
- Б) «Душа ріка»;
- В) «Межник, або Всесвітнє весілля...»;
- Г) «Глина».

74. Обізнаність автора зі звичаями, обрядами, віруваннями, переказами та побутом поліщуків допомогла написати йому:

- А) «Чарований запорожець»;
- Б) «Століття Якова»;
- В) «Сестро, сестро»;
- Г) «Душа ріки».

75. Проблему самоідентифікації особистості та козацьку міфологію втілено у п'єсі:

- А) «Чарований Запорожець» (Б. Жолдак);
- Б) «Камінна душа» (Г. Хоткевич);
- В) «Лісова пісня» (Леся Українка);
- Г) «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці» (М. Старицький).

76. Хто із сучасних драматургів не звертався до давніх політеїстичних вірувань пращурів?

- А) «Чарований Запорожець» (Б. Жолдак);
- Б) «Казка про Вершника» (В. Вовк);
- В) «Душа моя зі шрамом на коліні» (Я. Верещук);
- Г) «Драма в учительській» (Я. Стельмах).

77. Письменник, який досконало вивчав обряди, звичаї, перекази, легенди, вірування наших давніх пращурів, а також побут поліщуків відображено у творі:

- А) «Століття Якова» (В. Лис);
- Б) «Оголений нерв» (С. Талан);
- В) «Називай мене Мері» (А. Кокотюха);
- Г) «Де немає Бога» (М. Кідрук).

78. Назвіть, яку народну казку використовує О. Забужко у творі «Казка про калинову сопілку»:

- А) «Чарівне горнятко»;
- Б) «Казка про дивну сопілку»;
- В) «Дідова і бабина дочка»;
- В) «Котигорошко».

79. У якій п'єсі, на думку М. Шаповала, «світ міфологізується у протилежному від християнства напрямі – його ілюзія “малознаної України” щедро зрошена архетиповими образами Роксани, Русі, Русави, Русани... У п'єсі несподівано міксовані козацька слава і вечори під тихими вербами, причому традиційне їх взаємозаперечення подолано прецікавими умовами гри, за якими всі жінки України позникали...»?

- А) «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці» (М. Старицький);

-
- Б) «Чарований Запорожець» (Б. Жолдак);
 - В) «Лісова пісня» (Леся Українка);
 - Г) «Маруся Чурай» (Л. Костенко).

80. В якому творі сучасної української літератури розкривається міфологема «жіночності»?

- А) «Кохання у стилі бароко» (В. Даниленко);
- Б) «Без мужика» (Є. Кононенко);
- В) «Сестро, сестро» (О. Забужко);
- Г) «Пів яблука» (Г. Вдовиченко).

81. Про який твір сучасної української літератури можна стверджувати, що це розповідь, чи то радше спогади й роздуми про життя звичайного селянина з Полісся, які поєднуються з подіями його теперішнього року життя?

- А) «Вересові меди» (Н. Гуменюк);
- Б) «Століття Якова» (В. Лис);
- В) «І будуть люди» (А. Дімаров);
- Г) «Чотири броди» (М. Стельмах).

82. Який драматичний твір сучасної української літератури був охарактеризований як той, де «світ міфологізується у протилежному від християнства напрямі – його ілюзія «малознаної України» щедро зрошена архетиповими образами Роксани, Русі, Русави, Русани...»?

- А) «Ніч на полонині» (Олександр Олесь);
- Б) «Чарований запорожець» (Б. Жолдак);
- В) «Казка старого млина» (С. Черкасенко);
- Г) «Дім на горі» (В. Шевчук).

Рекомендована література до курсу

1. Антологія українського міфу: етіологічні, космогонічні, антропологічні, теогонічні, солярні, лунарні, астральні, календарні, історичні міфи. У 3 т. / зібрав та упоряд. В. Войтович. Тернопіль, 2006 – 2007. 500 с.
2. Безверха П, Логвин В. Світоглядні орієнтації в усній творчості українського народу. К., 1996. С. 71–148.
3. Бикова Т. «Верховино, світку ти наш...»: гуцульський текст української літератури першої третини XX століття [Текст] : монографія. Київ : Четверта хвиля, 2015. 423 с.
4. Бикова Т. Національний колорит Гуцульщини в авторській інтерпретації українських та польських письменників першої третини XX ст. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2012. Вип. 25. С. 317–328. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2012_25_39.
5. Бикова Т. Феномен гуцульської ментальності крізь призму антеїзму у малій прозі початку XX століття. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2014. Вип. 29. С. 168–180. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvnz_2014_29_20.
6. Бикова Т. Особливості літературної рецепції гуцульської народної міфології в українському письменстві першої половини XX ст. *Сучасні літературознавчі студії*. 2011. Вип. 8. С. 351–360.
7. Бондарук Л. Рецепція міфології в художній творчості: літературно-історичний аспект [Електронний ресурс]. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 7 (2). С. 172–176. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2018_7\(2\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/trphst_2018_7(2)_36).
8. Буряк В. Міфологічне і фольклорне мислення у контексті свідомісної еволюції етносу // Нове життя старих традицій: Традиційна українська культура в сучасному мистецтві і побуті. Луцьк, 2007. С. 9–18.
9. Буряк В. Поетика інформаційно-художньої свідомості. Еволюція форм і методів вираження інформації (факту) у контексті інтелектуалізації творчої свідомості. Дніпропетровськ, 2001. 390 с.
10. Буряк В. Українська фольклорна свідомість: генетично-формотворчий дискурс. *Література і фольклор: Проблеми поетики*. К., 2009. Вип. 31. С. 92–98.
11. Вашкевич В. Міфологізація історико-філософського українознавства та деміфологізація історичної свідомості [Електронний ресурс]. *Гілея: науковий вісник*. 2013. № 77. С. 135–137. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2013_77_42.

-
-
12. Вертій О. Народні джерела національної самосутності української літератури 70-90-х років XIX ст. К., 2005. 360 с.
 13. Винар С. М. Трансформація міфологічного образу: компаративний аспект [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2018. Вип. 36 (1). С. 100–102. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2018_36\(1\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2018_36(1)_28).
 14. Вишина М. Ю. Міфопоетична парадигма художньої образності у «Повісті врем'яних літ» [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. Житомир, 2008. 177 арк.
 15. Вишницька Ю. В. Індивідуально-авторські варіанти міфосценарію ініціації в текстових просторах Володимира Дрозда [Електронний ресурс]. *Studia philologica*. 2014. Вип. 3. С. 144–147. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stfil_2014_3_31.
 16. Вільчинська Т. Концептуалізація простору у міфопоетичній картині світу В. Шевчука [Електронний ресурс]. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2011. Вип. 28. С. 61–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkrpu_fil_2011_28_21.
 17. Вовк Хв. Етнографічні особливості українського народу. *Студії з української етнографії та антропології*. К., 1995. С. 39–219.
 18. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. У 2-х книгах. К., 1991. 385 с.
 19. Гайдай М. Розуміння добра і зла у фольклорі східних і західних слов'ян. *Народна етика у фольклорі східних і західних слов'ян*. К., 1972. С. 74 – 172.
 20. Галайчук В. Українська міфологія. Харків : Кн. клуб сімейного дозвілля, 2016. 288 с.
 21. Ганошенко Ю. Міф, архетип, традиційний образ в українському інтелектуальному романі 20–30-х рр. XX ст. [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Запорізький держ. медичний ун-т. Запоріжжя, 2005. 208 арк.
 22. Герасим Я. Етноестетика українських повстанських пісень. «Муза і меч»: національний рух у фольклорних та літературних джерелах : збірник наукових праць. Львів, 2005. С. 162–168.
 23. Герасим Я. Культурно-історична школа в українській фольклористиці. Львів, 1999. 142 с.
 24. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації : монографія / Р. Т. Гром'як, Л. Б. Бабій, Н. Р. Грицак [та ін.] ; за ред. Р. Гром'яка. Тернопіль, 2006. 285 с.

-
-
25. Гірц К. Етос, світогляд та аналіз сакральних символів. *Інтерпретація культури*. К. : Дух і літера, 2001. С. 151–170.
 26. Гнатюк О. Нарис української міфології. Львів, 2000. 263 с.
 27. Гримич М. Традиційний світогляд та етнопсихологічні константи українців (Когнітивна антропологія). К. : б.в., 2000. 379 с.
 28. Грица С. Фольклор у просторі і часі. Тернопіль, 2000. 460 с.
 29. Гриценко О. «Своя мудрість»: Національні міфології та «громадянська релігія» в Україні. К., 1998. 184 с.
 30. Грушевська К. Дума про пригоду на морі поповича Первісне громадянство та його пережитки на Україні. К., 1926. Вип. 1–2. С. 1–35.
 31. Гуцол М. Інтерпретація традиційної сюжетно-образної системи міфу про морську царівну у сучасній українській драматургії [Електронний ресурс] *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2014. Вип. 3. С. 273–276.
 32. Давидюк В. Кроковее колесо: Нариси з історичної семантики українського фольклору. К., 2002. 188 с.
 33. Давидюк В. Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк, 2005. 125 с.
 34. Данилюк-Терещук Т. Я. Міфокритичний дискурс демонологічної образності в літературі українського романтизму [Текст] : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Держ. ВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2018. 20 с.
 35. Дей О. Спілкування митців із народною поезією. К., 1981. 220 с.
 36. Дей О. Сторінки з історії української фольклористики. К., 1974. 322 с.
 37. Денисюк І. Національна специфіка українського фольклору (матеріали до лекції). *Літературознавчі та фольклористичні праці : у 3-х т.* Львів, 2005. Т. 3. С. 15–43.
 38. Дмитренко М. Українська фольклористика: історія, теорія. К., 2001. С. 198–200.
 39. Дмитренко М. Українські народні думи як феномен традиційної культури. *Українська фольклористика: Акценти сьогодення / Розвідки, статті*. К., 2008. С. 20–72.
 40. Дмитренко М. Що таке символ? *Словник символів / за заг. ред. О.Потапенка, М. Дмитренка*. К., 1997. С. 5–8.
 41. Дронь К. Міфологізм у прозі Івана Франка (імагологічний аспект). К. : Наукова думка, 2013. 241 с.
 42. Дунаєвська Л., Таланчук О. Український фольклор в контексті міфології світу. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. Київ, 1996. № 6. С. 48–74.

-
-
43. Зінченко Н. Фольклорні й літературні джерела ідіостилю Олексі Стороженка [Електронний ресурс]. *Філологічні семінари*. 2013. Вип. 16. С. 257–263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fils_2013_16_32.
 44. Іваннікова Л. Міфологізація образу запорожця у фольклорі XVIII–XIX ст.: від злочинця до характерника [Електронний ресурс]. *Слово і час*. 2016. № 1. С. 67–75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sich_2016_1_10.
 45. Івашків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша. Львів, 2009. 448 с.
 46. Капура О. Фольклорно-літературні засоби в драмі М. Старицького та І. Нечуя-Левицького «За двома зайцями...» [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Філологічні науки*. 2014. Вип. 4.14. С. 83–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmduf_2014_4.
 47. Кирчів Р. Із фольклорних регіонів України: Нариси й статті. Львів, 2002. 352 с.
 48. Ковалів Ю. Інтерпретація казки у дослідженнях Лідії Дунаєвської. *Література і фольклор: Проблеми поетики*. К., 2008. Вип. 30. С. 20–23.
 49. Коробкова Н. К. Міфологізм творчого мислення Ю. Яновського-романіста [Текст]: дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01 / Одеський національний ун-т ім. І. І. Мечникова. О., 2008. 211 арк.
 50. Костомаров М. Слав'янська міфологія. Київ: ФОП Стебляк О.М., 2014. 200 с.
 51. Куєвда В. Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект. Монографія. Донецьк: Український культурологічний центр, Донецьке відділення НТШ, 2007. 264 с.
 52. Кулінська Я. Трансформація міфопоетичних образів та сюжетів у сучасній постмодерній прозі [Електронний ресурс]. *Літературознавство. Фольклористика. Культурологія*. 2015. Вип. 18-20. С. 292–301. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lfk_2015_18-20_33.
 53. Лаврик Д. Код української ідентичності в номінаціях міфічних образів [Електронний ресурс]. *Українознавчий альманах*. 2014. Вип. 15. С. 135–139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukralm_2014_15_42.
 54. Лановик М. Б. Фольклор як ідеологічний код художньої літератури (на матеріалі невольничої поезії Ігоря Калинця) [Електронний ресурс]. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Літературознавство*. 2016. № 44. С. 12–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU1_2016_44_4.
 55. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість: підручник. К., 2001. 460 с.

-
-
56. Леві-Строс К. Міф і значення. *Антологія світової літературно-критичної думки XX ст.* / за ред. Марії Зубрицької. 2-е вид. доповнене. Львів: Літопис, 2001. С. 448–462.
56. Лисюк Н. Міфологічний хронотоп. К., 2006. 365 с.
58. Лінецька О. О. Конструювання образу світу особистістю як процес створення індивідуального авторського міфу [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. 2015. Вип. 3. С. 43–47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhpr_2015_3_9.
59. Ляшук Н. Трансформація фольклорних стереотипів українців в українській класичній літературі [Електронний ресурс]. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2017. Вип. 35. С. 21–26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvzn_2017_35_6.
60. Майсак І. В. Інтертекстуальність як феномен фольклорно-літературних зв'язків: на матеріалі поезії О. Олеся [Електронний ресурс]. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2006. Вип. 13. С. 153–161. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2006_13_21.
61. Марків Р. Теоретичні аспекти фольклоризму в літературі. *Вісник Львівського університету*. Серія: філологічна. 2007. Вип. 41. С. 215–223.
62. Мартинець А. Національний код: від фольклору до літературного твору [Електронний ресурс]. *Studia methodologica*. 2017. Вип. 44. С. 133–140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/studmethod_2017_44_17.
63. Матюхіна О. Міф про створення світу в давньослов'янській міфології. *Логос*. 2018. С. 281–297.
64. Мацько В. Міфологічні коди, риси символізму у поезії Віри Вовк: провідні мотиви, семантичне дешифрування образу, поетика художньої реалізації [Електронний ресурс]. *Філологічний дискурс*. 2018. Вип. 8. С. 73–81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/fild_2018_8_10.
65. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. К. : АТ «Обереги», 1993. 143 с.
66. Осьмак Н. Міфологема вогню (жива ватра в повісті Г. Хоткевича «Камінна душа». *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 8: Філологічні науки (мовознавство і літературознавство)*. 2017. Вип. 8. С. 93–96.
67. Осьмак Н. Художні особливості міфообразу вогню у творах Гната Хоткевича та Станіслава Вінценза. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. Вип. 44. Видавничий дім «Гельветика». 2020. С. 51–55.
68. Осьмак Н., Зозуляк Д. Художні особливості поховального гуцульського ритуалу в творі «Страж гора» Степана Пушика. *Мова і культура*

-
- (науковий журнал). К. : Видавничий дім Дмитра Бураго. 2016. Вип. 18. Т. У (180). С. 352–356.
69. Осьмак Н., Янчицька К. Художнє моделювання образу земного вогню в прозі М. Матієва-Мельника. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 21. Т. 2. Дрогобич. 2018. С. 48-52.
70. Осьмак Н. Особливості художньої трансформації образу пісні в поезії Олександра Олеся та Грицька Чупринки. *Дивослово*. 2009. № 11. С. 57–60.
71. Плачинда С. Словник давньоукраїнської міфології. К., 1993. 63 с.
72. Погонєць Я. Літературність фольклору як один із виявів фольклорно-літературної контамінації [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Філологічні науки*. 2016. Вип. 245. С. 257–262. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_fil.
73. Погребеник В. Фольклоризм поезії Сильвестра Яричевського в контексті розвою української літератури від романтичного традиціоналізму до сецесіонізму [Електронний ресурс]. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер. : Філологічні науки*. 2014. Вип. 1. С. 5–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpufn_2014_1_3.
74. Погребенник В. Самобутність літературного фольклоризму поезії Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки*. 2018. № 12. С. 95–100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Litpro_2018_12_19.
75. Погребенник В. Фольклоризм української поезії (остання третина XIX – перші десятиріччя XX ст.). К., 2002. 180 с.
76. Пономаренко О. Міфосвіт поезії Б.-І. Антонича: аспект художнього образу-символу [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. К., 2007. 198 арк.
77. Поріцька О. Українська народна демонологія у загальнослов'янському контексті (XIX – поч. XX ст.). Київ, 2004. 180 с.
78. Ромащенко Л. Історична проза: деміфологізація чи творення нових міфів? [Електронний ресурс]. *Питання літературознавства*. 2003. Вип. 10. С. 132–133. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pl_2003_10_24.
79. Росовецький С. Фольклорно-літературні зв'язки: компаративний аспект. К., 2001. 102 с.
80. Русин М. Фольклор: традиції і сучасність. К., 1991. 114 с.
81. Савеленко І. Міфологічні аспекти фольклорних образів у літературній спадщині Осипа Маковця [Електронний ресурс]. *Молодий вчений*. 2015. № 5 (3). С. 14–17. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5\(3\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_5(3)_5).

-
-
82. Саковець С. Орнітологічні образи в поезії В. Стуса: міфологічне і фольклорне наповнення та авторська інтерпретація [Електронний ресурс]. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2009. Вип. 20. С. 573–577. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkrnu_fil_2009_20_153.
 83. Саяпіна Т. Міфопоетика творчості М. М. Коцюбинського [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Запорізький держ. ун-т. Запоріжжя, 2000. 195 арк.
 84. Семикрас Т. Місце міфологічного образу в науковій термінології [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2018. Вип. 33 (1). С. 175–177. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2018_33\(1\)_49](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2018_33(1)_49).
 85. Ситнік Г. Фольклоризм української літератури народницької доби [Електронний ресурс]. *Шевченкознавчі студії*. 2017. Вип. 20. С. 352–357. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2017_20_43.
 86. Стоян С. П. Міфологічна традиція в літературній творчості ХХ століття [Текст] : дис. ... канд. філос. наук : 09.00.08 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2002. 170 арк.
 87. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект [Текст] : монографія. Ужгород : РІК-У, 2021. 512 с.
 88. Ткач М. Міфологія: підручник. Київ : ДАКККиМ, 2009. 206 с.
 89. Трефяк Н. Функціонування міфопоетичних образів та сюжетів у творчості Миколи Вінграновського [Електронний ресурс]. *Вісник Львівського університету. Серія : Іноземні мови*. 2012. Вип. 20 (2). С. 183–188. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_in_mov_2012_20\(2\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_in_mov_2012_20(2)_26).
 90. Українська фольклористика: словник-довідник / уклад., заг. ред. М. Чорнописького. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 448 с.
 91. Українська фольклористична енциклопедія : у 2-х т. Т. 2: М–Я / упоряд., наук. ред. М. Дмитренко. Київ : Сталь, 2020. 688 с.
 92. Филипович П. Історія одного сюжету. *Літературно-критичні статті*. К., 1991. С. 73–112.
 93. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів : Літопис. 1996. С. 109–136.
 94. Хижняк І. Міф та національна ідея у творчості В. Пачовського [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Одеський національний ун-т ім. І. І. Мечникова. О., 2004. 175 арк.

-
-
95. Хобзей Н. Гуцульська міфологія: етнолінгвістичний словник / НАН України ; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2002. 216 с.
 96. Цепкало Т. Міфосемантика астральних образів у поезії Юрія Клена [Електронний ресурс]. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія*. 2018. Вип. 79. С. 124–128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIFL_2018_79_24.
 97. Ціпко А. Світоглядний симбіоз у психології світових образів в українській міфології [Текст] : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.07 / Київський ун-т ім. Т. Шевченка. К., 1997. 165 арк.
 98. Шевченко В. Фольклорно-міфологічні жіночі образи як основа сучасної химерної прози [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2017. Вип. 28. С. 56–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_28_16.
 99. Школа В. До прихованих джерел: фольклоризм творів українських драматургів 20-30-х років XX століття. Бердянськ : БДПУ, 2017. 367 с.
 100. Янковська Ж. До питання про з'ясування теоретичних аспектів фольклоризму української літературної прози першої половини XIX століття: загальні зауваги [Електронний ресурс]. *Українське літературознавство*. 2013. Вип. 77. С. 102–109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UI_2013_77_9.
 101. Ятченко В. Про розвиток духовності українського етносу дохристиянської доби : монографія. Київ : Віпол, 1998. 200 с.

Навчальне видання

**Ніна ОСЬМАК
Тетяна УРИСЬ
Тетяна БИКОВА
Вікторія АЛЕКСАНДРЕНКО**

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. ФОЛЬКЛОР. МІФОЛОГІЯ

Навчальний посібник

Верстка – Т. С. Меркулова

Підписано до друку 27 квітня 2023 р.
Формат 60х84/16. Папір офісний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. др. арк. 5,81. Об.-вид. арк. 4,33.
Наклад 300 прим. Зам № 157
Віддруковано з оригіналів

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9.
Свідectво про реєстрацію ДК № 1101 від 29.10.2002 (044) 234-75-87
Віддруковано в друкарні Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова (044) 239-30-26